

**TMMOB ve BAĞLI ODALARIN
TOPLUMSAL BAKIŞ AÇISI**

**5 Ocak 2009
Eskişehir**

1.Baskı: Ankara, Mart 2009

ISBN: 978-9944-89-697-9

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
Selanik Cad. 19/1 06650 Yenişehir-Kızılay / ANKARA
Tel: (0312) 418 12 75 Faks: (0312) 417 48 24
Web Sitesi: <http://www.tmmob.org.tr>
E-Posta: tmmob@tmmob.org.tr

Kapak ve Sayfa Düzeni

Dijle Konuk

Baskı

Kardelen Ofset

İncesu Cad. 96'lar Apt. No:6/Y Kolej/ANKARA
Tel: (312) 432 13 78 Faks: (312) 435 37 90
e-mail: kardelen@kardelenofset.com.tr

Oturum Başkanı:

Derya ÖZKAR

TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri

Konuşmacılar:

Musa ÇEÇEN

Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Serdar HARP

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Mehmet TORUN

Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Ali Ekber ÇAKAR

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi

Mehmet BESLEME

Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı

SUNUCU- Sayın konuklar, değerli arkadaşlar; “TMMOB ve Bağlı Odaların Toplumsal Bakış Açısı” adlı panelimize hepiniz hoş geldiniz.

Biz, Öğrenci Komisyonu olarak, örgütlülüğümüzün mühendisliğe ve dolaylı olarak da topluma ve toplumla ilişkili meselelere yaklaşımını kavramak, anlayabilmek ve tartışmak için bu paneli oldukça önemsiyoruz.

Bugün, bizce, mühendis derken ya da mühendislik derken, bunun yanında toplum ve toplumculuk vurgusunun yapılmasının ayrı bir önemi olduğunu düşünüyoruz.

Dünyadaki gelirin, üretilen gelirin tamamına yakınının belli sermaye odaklarında toplandığı bu dönemde, gelir eşitsizliğinin ve adaletsizliğin bir taraftan derinleştiği bu dönemde, özellikle biz mühendis adayları olarak, buna karşı, bu eşitsizliğe karşı daha çok toplum, daha çok toplumculuk demek gerektiğini düşünüyoruz.

Gerçek anlamda bu vurguyu yapabilmek için de biz mühendis adaylarının bir arada durması, birlik içinde olması; yani kendi meslek odalarında örgütlü bulunması bizce temel ihtiyaç. Böylece kendi eğitim alanımızdan başlayarak, geleceğe dair kaygılarımızı, isteklerimizi tartışabileceğimiz ve bunlara yön verebileceğimiz, kendimize bir yol çizebileceğimiz bir alan bizim için burası.

Bu etkinliği Eskişehir’de bulunan oda gençlik komisyonları olarak beraber örgütledik. Bunun da ayrı bir önemi olduğunu düşünüyoruz. Farklı oda gençlik komisyonları olarak, farklılıklarımızı gözetmeksizin bir arada durarak ve birlikte örgütlemeye çalışarak, beraber gerçekleştireceğimiz örgütlülüğümüz için bir adım attığımızı düşünüyoruz. gerçekten bir bilim insanı olmaya da ancak böyle bir yoldan ilerlediğimizde ulaşabileceğimizi düşünüyoruz.

Bizler öğrenciler olarak, daha nitelikli bir eğitim, daha bilimsel bir eğitim, bilimsel çalışmalara ayırabileceğimiz daha çok imkan ve eğitimde, üniversite alanında bu şekilde bir fırsat eşitliği oluşması için mücadele etmek gerektiğine inanıyoruz, bunun için çabalıyoruz. Üniversite yönetimlerinde olsun, mezun olduktan sonra oda yönetimlerinde olsun, kendi hayatımızı şekillendirdiğimiz belli alanlarda söz sahibi olabilmemiz için belli ihtiyaçlarımız var. Bunlar aslında tüm oda gençlerinin ortak ihtiyaçları. Bu açıdan, biz, benzer bir birliği de kendi içimizde oluşturmayı önemsiyoruz.

İhtiyaçlarımızı ve odalarımızdan beklentilerimizi bu şekilde özetleyebiliriz. Tabii, bunları daha çok konuşmaya, tartışmaya ve geliştirmeye ihtiyacımız var. O açıdan bu paneli oldukça önemsiyoruz.

İsterseniz, şimdi panelimize geçelim.

Öncelikle, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Genel Başkanı Mehmet Soğancı'yı açılış konuşmasını yapması için buraya davet ediyorum.

MEHMET SOĞANCI (TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı)- Sevgili öğrenci arkadaşlarım, çok değerli bilim insanları, örgütümüzün çeşitli kademelerinde görev yapan yönetici arkadaşlarım; hepinizi Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmeliyim ki, bugün, Birliğimiz açısından da çok önemli gördüğümüz Eskişehir İKK'mızın öğrenci etkinliğinde sizlerle birlikte burada olmaktan çok büyük bir onur duyuyorum..

Hepimizi burada bir araya getiren ve bu etkinliği düzenleyen bütün öğrenci arkadaşlarıma ve yerel birimlerimizdeki yöneticilerimize de, İKK Sekreterimiz Derya Özkar'ın şahsında teşekkür ediyorum.

Sevgili arkadaşlar; bir yılı daha geride bıraktık. Kapitalizmin vahşi dişlileri arasında öğütülen emeklerle, emekçilerle, savaşlarla, işgallerle, patlayan bombalarla, yıkılan ümitlerle bir yılı daha geride bıraktık.

2008'in önceki yıllardan pek farkı olmadı. Emeğin ve halkın aleyhine işleyen neoliberal değişim süreci dünyada ve Türkiye'de her geçen gün etkisini daha fazla hissettirdi. Yoksullar daha fazla yoksullaştı, kapitalizmin derinleşen krizi emekçilerin sırtına daha çok yüklendi.

İşgaller, savaşlar durmadı; bombalar, silahlar susmadı; zenginler bu dünyayı bir türlü paylaşamadı.

Ülkemizde yolsuzluklar, Deniz Fenerleri, Ergenekonlar bir taraftan, çözülmek bilmeyen Kürt sorunu bir taraftan, neoliberalizm kısıkcı bir taraftan halkımızı kuşatmaya devam etti.

Ama şimdi, işte yeni yılın bu ilk günlerinde, yeni bir yıla girerken, "Başka bir yaşam, başka bir Türkiye, başka bir dünya" için ümitlerimizi tazeleme zamanı. Şimdi savaş çığlıkları yerine de-

mokراسiye, hukuk devleti düzenine ve özgürlüklere kulak verme zamanı. Şimdi çatışma ortamına, baskıcı-otoriter yönetim anlayışına karşı özgürlük ve demokrasiyi; ırkçı ve milliyetçi anlayışın beslediği linç kültürüne karşı bir arada, kardeşçe ve barış içinde yaşamı savunma zamanı.

Sevgili arkadaşlar; dünyada da, ülkemizde de umut ancak başka bir yaşam arayışının güçlenmesinden geçiyor. Bugün başka bir ülke ve dünyaya her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Dünyanın içinden geçtiği bu dönemde, bizler, insanlığın yok oluşa sürüklenmesine karşı, özgürlüğün, barışın, kardeşliğin hakim olduğu yepyeni bir dünyayı bugünden yaratmanın mücadelesini daha güçlü ve kararlı yürütmeliyiz.

Şimdi, barış içinde, bir arada ve kardeşçe yaşanacak günlere dair umudumuzu korumanın ve bu umudu geliştirmenin zamanı.

2009, dünyadaki tüm halkların, emekçi kesimlerin daha aydınlık bir gelecek için omuz omuza yürüdüğü bir yıl olsun.

Başka bir Türkiye'nin, başka bir dünyanın mümkün olduğu inancıyla; 2009, insanlığın, kardeşliğin, barışın, emeğin ve mücadelenin yılı olsun. 2009, başka bir yıl olsun, önceki yıllardan farklı olsun.

Yeni bir yıla girerken Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği işte bunları dilemektedir.

Hepinizin yeni yılı kutlu olsun.

Sevgili arkadaşlar; hepimiz biliyor ki; mühendislik, bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir meslek. Bizim örgütümüz TMMOB, odağında, öznesinde insanın olduğu bir mesleğin uygulayıcılarının örgütü. İnsan odaklı olmasından dolayı, bizim mesleğimiz onurlu bir meslek; ama bir o kadar da sorumlulukları olan bir meslek. Dolayısıyla, bu mesleğin örgütünün, TMMOB'nin de sorumlulukları ona göre fazlalaşiyor. Bugün bu panelde bunları sizlerle paylaşacağız.

Biz, bir yandan insana ve insanlığa karşı işlenmiş suçlara karşı çıkıyoruz, öte yandan da insana ve insanlığa olan sorumluluklarımızı biliyor ve sorumluluklarımızın gereklerini yerine getirmeye çalışıyoruz. Şüphesiz, bir yandan da üyelerimizin haklarının elde edilmesine, taleplerinin gerçekleşmesine yönelik çabalarda bulunuyoruz.

Öte yandan sorunlarımızın, toplumun ve halkın sorunlarından

ayrı tutulamayacağını da biliyoruz. Sıkıntılı, sancılı, sorunlu bir ülkede yaşıyor olmanın tüm sonuçları mühendis kimliğimizle birlikte, yurttaş kimliklerimiz dolayısıyla yine bizi buluyor. Biz de bunun için yazdıklarımızın sonunda, kamuoyuna duyurularımızın sonunda, kamuoyuna duyurularımızın sonunda, alanlarda, mutlaka, “Kurtuluş yok tek başına; ya hep beraber ya hiç birimiz” diyoruz.

Peki, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği nasıl bir örgütlenme içerisinde ve bu örgütün ayırt edici özellikleri nelerdir?

Biraz sonra çok değerli başkanlar, TMMOB'nin bütün hayat hikayesini ve olması gerekenlerini, sorunlarıyla ve yaptıklarıyla birlikte sizlerle paylaşacaklar; ama ben de birkaç bilgiyi sizlerle paylaşmak isterim.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, 6235 sayılı Yasayla 1954 yılında kuruldu. 18-22 Ekim 1954 tarihleri arasında toplanan 1. Genel Kurulda, TMMOB Tüzüğü kabul edildi ve o yıl Elektrik Mühendisleri Odası, Gemi Mühendisleri Odası, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası, Kimya Mühendisleri Odası, Maden Mühendisleri Odası, Makina Mühendisleri Odası, Mimarlar Odası, Orman Mühendisleri Odası ve Ziraat Mühendisleri Odasının kurulması kararlaştırıldı.

Sonra sırasıyla; Gemi Makineleri İşletme Mühendisleri Odası (1960), Şehir Plancıları Odası (1968), Fizik Mühendisleri Odası, Metalurji Mühendisleri Odası, Meteoroloji Mühendisleri Odası, Petrol Mühendisleri Odası (1970), Jeoloji Mühendisleri Odası (1974), İç Mimarlar Odası (1976), Jeofizik Mühendisleri Odası (1986), Çevre Mühendisleri Odası, Tekstil Mühendisleri Odası (1992), Peyzaj Mimarları Odası (1994) ve Gıda Mühendisleri Odası (1996) kuruldu.

Kuruluşumuzda, 1954 yılında 10 odamız ve 8 bin üyemiz vardı; bugün oda sayımız 23, üye sayımız da 300 bini aştı.

TMMOB Yasasında Birliğin amaçları şöyle sıralanmıştır.

- Günün gerek ve koşullarına ve mevcut olanaklara göre, yasa ve tüzük hükümleri içinde kalmak üzere, mühendis ve mimarları meslek kollarına ayırmak, meslek ve çalışma konuları aynı ya da birbirine yakın bulunan mühendis ve mimarlık grupları için odalar kurmak.

- Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının ortak gereksinmelerini karşılamak, mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak,

meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak.

- Meslek ve mesleğin çıkarlarıyla ilgili işlerde resmi makamlar ve öteki kuruluşlar ile işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve önerilerde bulunmak; meslekle ilgili bütün mevzuatı, normları, bilimsel şartnameler, tip sözleşmeler ve bunlar gibi bütün bilimsel evrakı incelemek ve bunların değiştirilmesi, geliştirilmesi, ya da yeniden konulması yolunda önerilerde bulunmak.

TMMOB'nin faaliyet alanları işte bunlardır.

TMMOB Yasasının 33. Maddesine göre de, bu ülkede kim mühendislik, mimarlık mesleğiyle iştigal edecekse, Birliğe ve bağlı odalarından herhangi birine üye olmak durumundadır ve üyelik özelliğini, vasfını devam ettirmekle yükümlüdür. Bildiğiniz gibi, 1982 Anayasası'yla, kamuda çalışan arkadaşlarımızın üye olma zorunluluğu kaldırılmıştır.

Öğrenci üyelik de, sizinle örgütümüz arasındaki bağlantıyı kuran Yönetmelikle, 1997 yılında TMMOB Yönetim Kurulu'nun almış olduğu kararla açığa çıkmış, hemen akabinde yapılan 1998 TMMOB Genel Kurulu'nda oybirliğiyle kabul edilen Yönetmelik çerçevesinde de öğrenci üyelik artık TMMOB'nin asli organlarından birisi olmuştur.

Sevgili arkadaşlar; bu kadar yaygın bir örgütlenmenin kendine ilkeler manzumesi yazması, şüphesiz, çok doğru olacaktır. Yakın tarihimizde iki önemli etkinliğimiz vardır; tüm arkadaşlarımız bunlara TMMOB'nin web sayfasından çok kolaylıkla ulaşabilirler. Bunlardan bir tanesi, 98 yılındaki Demokrasi Kurultayının kararları ve Sonuç Bildirgesidir; bir tanesi de 2003 yılında gerçekleştirdiğimiz TMMOB Mühendislik-Mimarlık Kurultayındaki kararlarımızdır.

TMMOB Mühendislik-Mimarlık Kurultayında kabul edilen temel ilkelerimiz -ki şu anda oda yönetimlerinde bulunan hepimizi bağlayan ilkelerdir- şu şekilde ifade edilmiş:

“TMMOB ve bağlı odaları, mesleki demokratik kitle örgütüdür. Demokrat ve yurtsever karakterdedir. Emekten ve halktan

yanadır. Anti-emperyalisttir, Yeni Dünya Düzeni teorilerinin, ırkçılığın ve gericiliğin karşısındadır. Siyasetin dar anlamını aşar, yaşamın her olayını siyasetle ilişkili görür. Barıştan yanadır. İnsan hakları ihlallerine karşıdır, insanlık onurunun korunmasından yanadır. Örgütsel bağımsızlığını her koşulda korur, gücünü sadece üyesinden ve onun bilimsel çalışmalarından alır. Meslek ve meslektaş sorunlarının ülkenin ve halkın sorunlarından ayıramayacağını kabul eder. Politikanın oluşturulmasında ve uygulanmasında demokratik merkezîyetçi yöntemleri uygular. Karar alma süreçlerinde demokratik ve katılımcıdır. Bağlı odalarıyla birlikte mühendis, mimar ve şehir plancılarının meslek alanlarını düzenler, üyesinin ve halkın çıkarlarını korur. Sanayileşme ve demokratikleşme alanlarında durum tespitleri yapar, politikalar ve çözüm önerileri üretir. Ülkenin demokratikleşmesi için çaba sarf eder. Kamuoyu oluşturmaya yönelik çalışmalar içinde tartışmasız ve aktif olarak yer alır. Demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütleriyle ilkeli ve demokratik işbirliği içerisinde.”

Sevgili arkadaşlar; TMMOB, bu çalışmalarını bilimin ve teknolojinin ışığında, bilim insanlarının yol göstericiliğinde ve 50 yılı aşkın geçmişinin birikimiyle yürütmeye kararlıdır.

Bildiğiniz üzere, TMMOB'nin yol haritası, 70'lerde sevgili Başkanımız Teoman Öztürk'ün arkadaşlarıyla birlikte söylediği sözlerle çizilmiştir. Bunu burada vurgulamak gerekiyor.

Sevgili Başkanımız şunları söylüyordu:

“Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği baskı ve zulüm yöntemlerinin söküp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve teknoloji emperyalizmin ve sömürgeçlerin değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız.”

Bildiğiniz gibi, gerek TMMOB'nin, gerek odalarımızın yöneticileri, kadroları ve örgütlü üyeleri bu inanç ve kararlılıkla yoluna devam etmektedir.

Şimdi, öğrenci arkadaşlarımız, “Peki, TMMOB'nin bizimle ilişkisi nasıldır?” diye sorarlarsa, ona dışarıdan cevap vermek istiyorum. Rus yazar ve şair Yevtuşenko şöyle tanımlamış:

“Gençlere yalan söylemek yanlış, yalanların doğru olduğunu göstermek yanlıştır, yeryüzünde işlerin yolunda gittiğini söylemek yanlıştır. Gençler ne demek istediğiniz anlar. Gençler halktır. Onlara güçlüklerin sayısız olduğunu söyleyin. Yalnız gelecek günleri değil; bırakın, yaşadıkları günleri de açıkça görsünler. ‘Engeller

vardır' deyin, 'Kötülükler vardır' deyin. Varsa var, ne yapalım: Mutluluğun değerini bilmeyenler mutlu olmazlar ki. Çocuklar; rastladığınız kötülükleri bağışlamayın, tekrarlanırlar sonra, çoğalırlar."

Evet, sevgili arkadaşlar; bu örgüt size asla yalan söylemeyecektir.

TMMOB örgütlülüğüne hoş geldiniz.

SUNUCU- Yönetim Kurulu Başkanımız Mehmet Soğancı'ya konuşmasından ötürü çok teşekkür ederiz.

Şimdi, bu panelin gerçekleşmesinde çok büyük katkıları ve emeği bulunan TMMOB Eskişehir İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Derya Özkar Hocamızı paneli yönetmek üzere buraya çağırıyorum.

DERYA ÖZKAR (TMMOB Eskişehir İKK Sekreteri – Panel Yöneticisi)- Değerli öğretim üyeleri, çok değerli odalarımızın yönetim kurulu üyeleri ve değerli öğrenci arkadaşlar; hepiniz hoş geldiniz.

TMMOB Genel Başkanımız Sayın Mehmet Soğancı'ya bu güzel konuşmasından ötürü çok teşekkür ediyorum.

Şimdi paneli başlatacağım, konuşmacı arkadaşlarımı buraya davet edeceğim.

Elektrik Mühendisleri Odası Genel Başkanı Musa Çeçen.

İnşaat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Serdar Harp.

Maden Mühendisleri Odası Genel Başkanı Mehmet Torun.

Makina Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Ali Ekber Çakar.

Kimya Mühendisleri Odası Genel Başkanı Mehmet Besleme.

İlk olarak Elektrik Mühendisleri Odası Genel Başkanı Sayın Musa Çeçen'e söz veriyorum.

Buyurun.

MUSA ÇEÇEN (EMO Yönetim Kurulu Başkanı)- Efendim, hepinize merhaba.

Ben, İzmir'den bu sabah geldim buraya. Doğrusu, böyle bir toplantıda sizlere hitap etme fırsatını bize verdiği için Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Eskişehir İl Koordinasyon

Kurulu'na ve TMMOB Eskişehir Öğrenci Topluluğuna çok teşekkür ediyorum.

İzmir'de bir adet başladı; TMMOB öğrenci birlikteliği oluştu. Sanıyorum, burada sizler de bunu inşa ettiniz. Doğrusu, bunu görmekten ben de çok büyük bir mutluluk duyuyorum.

Elektrik Mühendisleri Odası, 26 Aralık 1954'te kurulmuş. Bu sene, kuruluşumuzun 54. yılını kutladık. Elektrik Mühendisleri Odası'nın bünyesinde şu anda elektrik, elektronik, bilgisayar ve son olarak da, TMMOB Genel Kurulu'nda alınmış bir karar sonucunda biyomedikal mühendislerini de aramızda üye olarak görmekten çok büyük mutluluk duyuyoruz. Şu anda sınırlı sayıda üniversitede bu eğitim veriliyor. Sanıyorum, burada henüz yok, değil mi? Biyomedikal mühendisliği eğitimi verilmiyor burada. Sadece başkentte devam ediyor şu anda; ama sanıyorum önümüzdeki dönemde gelişecek.

Konumuz çok derin bir konu. Odalar, toplumsal süreçlerde nerede yer alır? Mühendislik örgütleri bu anlamda toplum içinde nasıl algılanır? Bu anlamda, toplumsal ilişkilerde mühendislik örgütlerinin kendilerini ifade etmeleri ve bunun toplum tarafından algılanmasında sorunlar var mıdır? Evet, çok sayıda sorun var aslında. Fakat bizde de sorun var.

Ben, açık konuşmayı çok seven bir insanım. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne bağlı birçok odanın etkinliklerine giderim ve orada, şubelerimizde, temsilciliklerimizde arkadaşlarımız söz aldıkları zaman söze, "Bir demokratik kitle örgütü olarak, sivil toplum örgütü olarak..." diye başlarlar. Hayır, biz, bir sivil toplum örgütü değiliz. Ne TMMOB, ne de hiçbir odasının sivil toplum örgütü olma özelliği yok. Şu yönüyle yok: Az önce Sayın Başkan da açıkladı, 1954'te, 6235 Sayılı Yasa'ya göre kurulmuştur Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği. 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun adıyla bir yasal düzenleme var ve 6235 sayılı Yasanın içeriğine göre de farklı uzmanlık alanlarını kapsayan odalar kurulmuş. Dolayısıyla, bu odaların şöyle bir özelliği var: Üyelikleri kendi isteklerine bağlı değil. Bu, çok önemli bir nokta. Üyelik isteğe bağlı olmayınca, burada her kesimden, her düşünceden, her yaklaşımdan, mühendislik kimliği taşıyan ve o uzmanlıklara haiz kişinin üye olması söz konusu. Bu bizi biraz sivil toplum kavramından ayıran bir şey.

Biliyorsunuz, sivil toplum örgütlerinin genel yapısında bir muhalif kimlik vardır. Belki TMMOB ve bağlı odalarının, ülkemizde, özellikle 1946'lı yıllardan bu yana ve özellikle 1970'ten sonra kendini biraz daha toplumun yanında, mühendisliği de toplum

çıkarları ile üye çıkarlarını birleştiren bir düzlemde tanımlaması sonucunda bu muhalif kimliği bize yakıştıranlar var. Doğrusu, bundan çok da rahatsız değiliz. Aksi takdirde, bu ülkede muhalif dinamiklerin kendilerini ifade edecekleri kaynakların da giderek sıkıştırıldığı, hapsedildiği ve yok sayılmaya başlandığı bir düzlemde bu çok kötü olurdu.

TMMOB'nin genel yapısına baktığımızda, devletle iç içe bir yapısı var. Şöyle bir iç içelik var: Biliyorsunuz, kuvvetler ayrılığı prensibine göre, yürütme, yargı ve yasama erkimiz var. TMMOB de aslında Yasanın kendine verdiği yetkiler çerçevesinde bu yürütme erkinin içinde, idare erkinin içinde yer alan bir noktada. Şöyle ki: Biz, yönetmelik çıkarabiliyoruz; meslek alanlarımıza ilişkin çıkardığımız bir sürü yönetmelik idari değil, ihtiyari hiç değil. Dolayısıyla, bu yönetmelikler sadece mühendisleri bağlayan bir noktada kalmıyor; tüm toplum kesimlerini, özel ya da kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütlerinin tamamını bağlayan yönetmelikler.

Üyelik konusuna geldiğimizde ise; üyelik de keza bunun gibi. Sadece bir tek fark var, ki o konuda da hukukçularla anlaşmazlığım var doğrusu, bunu da her yerde söylemekten hiç çekinmiyorum. Biliyorsunuz, 1982 Anayasası'yla, aslında biraz da TMMOB'nin üyeleriyle arasının açılmasına yönelik olarak, siyaseten, 12 Eylül generallerinin baskısıyla çıkartılan bir anayasayla, kamuda çalışanların üyelikleri, 66 ve 85 sayılı Kanun Hükmündeki kararnamelerle, kendi isteklerine bırakıldı. Aslında burada çok önemli bir nokta var: Önce üye olmak zorunda kamuda çalışanlar. Önce üye olacak, ondan sonra üyelikten ayrılıp ayrılmama noktasında, 66 ya da 85 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin öngördüğü durumu değerlendirebilir. Bu konuda hukukçular benim bu yaklaşımına hayır demiyorlar; ama Türkiye'deki idare, ne yazık ki, bunu uygulama konusunda üstüne düşeni yapmamakta.

Bu kısa bilgiyi aktardıktan sonra, aslında 12 Eylül'den sonra Türkiye'de yürütülen toplum mühendisliği kavramı ve buna bağlı olarak, özellikle iletişim alanındaki gelişmeler, Türkiye'deki medya, Türkiye'deki kapitalist gelişme, küreselleşme kavramıyla birlikte mühendis kimliğindeki değişimi biraz incelememiz gerekiyor. Zira genç mezun arkadaşlarımızın birçoğunun, bu süreçlere tanık olmayan, bu panelleri izleme olanağı bulamayan arkadaşlarımızın genel olarak bir tepkisi var: "Ben niye Odaya üye olayım? Oda bana ne verecek ki?!" Bunlar mantıklı sorular olabilir, bunların yanıtlarının mutlaka verilmesi lazım. İşte bunların yanıtları da aslında bugünkü panelin konusunda gizli.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve bağlı odaları, TMMOB'nin şiarı doğrultusunda, "TMMOB, halkın hizmetinde" kavramıyla birlikte de bir şeyler yapmaya çalışıyor. Eğer böyle olmasaydı, bundan yıllar önce İzmir Bornova'daki bir yangında 9 arkadaşımız yanarak ya da boğularak öldüğünde, hemen ertesi sabah, bizim mühendis arkadaşlarımız, savcıyla beraber kapıya dayanıp, hemen ertesinde kamu lehine müdahil olmak talebiyle mahkemeye başvuramazlardı. Hemen yakınlarda Ankara'daki bir kazada, ne yazık ki yine yüreğimiz yandı, 7 insanımız öldü. Eğer böyle olmasaydı, bu kazada basın açıklamasıyla, "Aslında şu, şu, şu konuları biz sürekli açıklıyoruz. Şu anda bunu söylemekten de nefret ediyoruz; ama bu genç insanların bu şekilde can vermele-
rinin sebebi Türkiye'de mühendisliğin, bilimin yok sayılmasının sonuçlarıdır. Eğer gözümüzü kâr hırsı bürürse, bu acıları daha çok yaşamak zorunda kalırız. Ey karar vericiler, lütfen gözünüzü bilime ve mühendisliğe döndürün" diyemezdik.

Dolayısıyla, TMMOB'nin bilim ve mühendislikle hem toplumsal gelişmeyi sağlama, bu ülkenin kaynaklarını üretme ve hem de onları bu ülkenin insanlarıyla paylaşma mücadelesinde emeği ve kararlılığı olmak zorunda. Az önce Sayın Başkanın da ifade ettiği gibi, TMMOB'nin unutulmaz Başkanı Teoman Öztürk'ün sözlerinde de ifadesini bulan bu düzlem bizler için son derece önemli.

Ben, 1979 Şubat mezunuyum. Yıllar önce ilk şubeye ayak bastığımda, ben de iyi kötü o dönemlerde meslek odamla öğrenci ilişkisi içindeydim. Böyle bir öğrenci yapılanması yoktu; ama bu şekilde bir ilişki içindeydim. Kısa bir süre sonra elim bir kazada kaybettiğimiz sevgili eski başkanlarımızdan Yüksel Leventoğlu, ürkek bir şekilde içeri girdiğimde beni kapıda şöyle karşılamıştı: "Gel delikanlı" demişti. Ben, o çağrısına yanıt verdim ve hâlâ buralardayım.

Doğrusu, bu yol sizi nereye götürüyor biliyor musunuz; "Evet, ben, bu toplum için bir mücadelenin içinde yer alıyorum. Bilimsel araştırmaların içinde yer almasam da, bu araştırmalarla bu ülkenin geleceğini daha da aydınlatmak, insanların yüzünü daha da gülümsetecek üretime yönelik bilim kaygısını taşıyanlara destek veren bir yolda yürüyorum, bunları sahipleniyorum" diyen bir noktada oluyorsunuz.

Bu ülkenin enerjisinden, yanlış yatırımların sorgulanmasından, kente karşı işlenen suçlardan, "Her ile bir üniversite" deyip, üniversitelerdeki bilimsel özerkliğin altını oyanlardan hesap

sorabilmenin yolları, işte yasal olarak sınırları çizilmiş meslek örgütlerinde örgütlenmek ve bu mücadeleyi aslında mesleki şovenizmden de olabildiğince uzaklaştırarak, toplumsal bir kalkınma mücadelesine dönüştürmekten geçiyor.

İşte bunun için, TMMOB ve bağlı odalarının bu süreçteki mücadelesi son derece önemli diye düşünüyorum. Bu önemin de buradakiler tarafından çok iyi fark edildiğini görmek de bizi ayrıca bir mutluluğa götürüyor.

Çok sayıda etkinlik yapıyoruz. Bu etkinliklerin sonuçlarının, bilimsel çalışmalarının hem topluma sunulması, hem aslında sanayi ayağıyla buluşturulmasındaki sıkıntıları da eğer aşabilirsek -ki umuyorum, önümüzdeki süreçte bunu da başaracağız; yeter ki sanayici, ara mal ithalatı üzerinden bir montaj ve kâr-rant kültüründen biraz uzaklaşabilsin; araştırma-geliştirme faaliyetleriyle ilgili sıkıntıları aşabilirsek, ülke kalkınmasında çok önemli bir fayda sağlayacağımızı düşünüyorum. Araştırma-geliştirme faaliyetlerinin önündeki engellerin aşılmasında TMMOB bir baskı unsurudur. Biz, bir Ergenekon biliyoruz, bir de Argenekon biliyoruz. Argenekon'u da anlatayım size.

Bir Ar-Ge Yasası çıktı, biz de çok sert bir şekilde eleştirdik. Aslında bu Ar-Ge Yasası, birtakım firmaların, üretim departmanlarında çalıştığı personeli Ar-Ge departmanına alıp, bir sürü vergiden, faizden ve sosyal güvenlik kurumlarına ödenecek paralardan kurtulmanın yolu olarak kullanılıyor şu anda, yoğun şekilde. Hatta firma isimleri de verebilirim; Vestel'inden, Koç'undan, Beko'suna kadar aklınıza ne kadar firma geliyorsa hepsi bunu yapıyor şu anda. Ben, bu nedenle buna Argenekon diyorum.

Bunlarla mücadele etmek bizim boynumuzun borcudur. Edirne'den Ardahan'a kadar, bir traktör satın alamadığı için ya da aldığı traktörün borucunu ödeyemediği için karasabanla toprağını sürüp, onun içine tohumlarını ekip, oradan bu ülkeye vergi vermeye çalışan insanlara karşı, onların ürettikleri üzerinden tahsil imkanı bulan bizlerin işte bu insanlara karşı borcumuzu bu örgütlenme içinde ödeyebileceğimiz mekanlardır TMMOB ve bağlı odalar. Onun için, TMMOB biziz, TMMOB sizlersiniz, TMMOB'nin geleceği genç arkadaşlarımdır.

Ben, bu duygularla sözlerimi burada noktalıyorum, kalan kısmını soru-cevaplarla tamamlayayım diyorum. Burada bulunmaktan duyduğum memnuniyeti, Yönetim Kurulum ve Odam adına sizleri selamlayarak bir kez daha vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ederim.

PANEL YÖNETİCİSİ- Musa Bey'e çok teşekkür ederiz.

Şimdi sözü İnşaat Mühendisleri Odası Genel Başkanı Sayın Serdar Harp'a veriyorum.

Buyurun.

SERDAR HARP (İMO Yönetim Kurulu Başkanı)- Değerli gençler, değerli bilim insanları, çok sevgili mimarlık, mühendislik öğrencileri, değerli çalışma arkadaşlarım, genç meslektaşlarım; merhaba.

Her şeyden önce, Birlik Başkanımız Sayın Mehmet Soğancı'nın ülke ve dünya değerlendirmelerinin tamamına gönülden katıldığımızı belirterek başlamak istiyorum.

Eskişehir İKK'nın düzenlemiş olduğu bu panele hepiniz hoş geldiniz.

Bugün, meslek odalarının toplumsal sorumluluğu üzerine bir söyleşi yapacağız, fikirlerimizi paylaşacağız, birbirimizden öğreneceğiz. Biz, deneyimlerimizi, birikimlerimizi sizlerle paylaşacağız, başardıklarımız ve başaramadıklarımızla karşınızda duracağız. Bizler anlatırken, sizler, neleri yapıp yapamayacağınıza dair sonuçlara ulaşacaksınız. Sizler, bugünü ve bizleri sorgularken, bizler de söylediklerinizden, geleceğimizin nasıl şekilleneceğine dair emareleri yakalayacağız. Kuşaklar arası ilişkinin vazgeçilmezi, bu tartışma ve sorgulama sürecidir. Sürecin sonunda her iki taraf da gelecekle ilgili sonuçlara ulaşır; ki bizlerin kaygıları ya ortadan kalkar, ya sabitlenir ve sizler ya hayal kırıklığına uğrarsınız ya da bugünü hareket noktası almak ve çıtayı yükseltmek sorumluluğunu omuzlarınızda hissedersiniz. Bu nedenle, tartışma toplantıları fikirlerin yarışması yanında, katılımcılara sorgulama şansı verdiği için de önemlidir.

Değerli arkadaşlar; bizler bugün TMMOB ve bağlı odalarda yönetici konumundayız. Ama uzak olmayan bir zaman sonra yetkili kurullarda sizler yer alacaksınız. Bu bakımdan, halef-selef ilişkisinin önemine dikkat çekmek gerekiyor. Biz selefler için, sorumluluk taşıdığımız kurumun geleceğiyle ilgili kaygılar taşıyor olmamız ne kadar doğalsa, siz haleflerin de nasıl bir kurum devralacağınıza dair soru işaretleri taşımanız da o derece doğaldır.

Bugün Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde okuyan mimarlık, mühendislik öğrencileriyle karşılıklı meraklarımızı gidereceğiz. Bunu bir bayrak yarışı olarak görürsek, bayrağı getirenin de, teslim alanın da aynı derecede öneme sahip olduğunu fark edebiliriz.

Sizlerin bayrağı elinize aldıktan sonra gösterdiğiniz performansa dair bir noktaya vurgu yapmak istiyorum.

Genç meslektaşlarımla, öğrenci üyelerle, İnşaat Mühendisleri Odası bünyesinde faaliyet yürüten Genç İMO üyeleriyle değişik zeminlerde, farklı konular çerçevesinde bir araya geliyorum. Bu toplantı da onlardan biri. Bütün bu bir araya gelişlerde heyecanınıza, iddianıza, coşkunluza, gözlerinizdeki ışıltıya tanık oluyor ve bayrağı emin ellere teslim edeceğimize inanıyorum.

Sevgili arkadaşlar; meslek odalarında belirgin ve gözle görülür bir değişimin, dönüşümün yaşandığını belirtmek istiyorum. Bu sürecin itici güçlerinden biri de öğrenci üye örgütleridir. Kurumsal zeminimizde öğrenci üyelerle kurulan ilişki, mevcut oda yönetimlerini, açıkçası, yeni fikirlerle, genç fikirlerle, farklı yaklaşım ve beklentilerle karşı karşıya bırakmış, mesleki alanımız taze kana kavuşmuş ve öğrenci örgütlenmesi yeni bir soluk olmuştur.

1990'ların ilk yarısında başlayan öğrenci üye süreci zor aşamalardan geçerek, bizzat öğrenci üyeler tarafından hazırlanan Yönetmelikle yasal dayanağına kavuşmuş, kısa sürede Oda hayatının vazgeçilmezi olmuştur. Mitinglerden genel kurullara, teknik gezilerden sempozyum ve kongrelere kadar hemen her Oda etkinliğimizin değişmezi olmuştur gençler. Gençlerin olmadığı etkinliklerin bir ayağının eksik olduğu görülmüştür.

Son yıllarda gitgide çıtası yükselen meslek odaları, öğrenci üye uygulamalarını başlatarak gençliğin dinamizmini oda zeminine taşımışlardır. İnşaat Mühendisleri Odası, Öğrenci Üye Yönetmeliği çerçevesinde örgütlenmesini tamamlamış ve öğrenci konseyinden sınıf temsilcilerine kadar örgütlenme ağını oluşturmuştur.

Öğrenci üyelerin sınıf temsilcilerinden başlayarak öğrenci konseyine kadar demokratik bir işleyiş içerisinde bir arada bulduklarını, katılımcılığı ve şeffaflığın ilişki ağının belirleyicisi olduğunu vurgulamak isterim. Bir ekleme daha yapmak gerekirse; öğrenci üyelik sürecinin gösterdiği bir diğer olguya işaret etmek doğru olacaktır: Süreç, zeminimizin demokratik esasların uygulanmasına uygun bir olgunlukta olduğunu göstermiştir. Bu noktaları öne çıkartarak, aramızda mühendislik öğrencisi olup da, öğrenci üye örgütlenmelerine dahil olmayan arkadaşlara bir çağrıda bulunmak istiyorum:

Genç İMO ve TMMOB'ye bağlı diğer odaların gençlik örgütlenmelerinin faaliyetlerine katılın. Öğrenci üye olarak TMMOB örgütlülüğünde yer alın. Dünyaya ve Türkiye'ye nasıl ve hangi

niyetlerle sahip çıkıyorsanız, TMMOB'ye ve bağlı odalarına da aynı niyetlerle sahip çıkın. Sorunlar ve çözüm önerileriyle ilgili nasıl hassas davranıyorsanız, aynı hassasiyeti meslek örgütünüz ve mesleki sorunlar karşısında da gösterin.

Bu salondaki coşkuya, dinamizme ve geleceği isteme arzusu-na örgütlerimizin ihtiyacı olmadığını söylemek mümkün değildir. Gençlere ihtiyaç duyuyoruz. Gençlerin daha aktif, daha işlevsel, daha üretken olmasına ihtiyaç duyuyoruz. Bunun için gerekli ve yeterli şartların varolduğunu söylemek istiyorum. Eğer bir meslek örgütü, genç meslektaşlarının süreçte eşit bir şekilde yer alması doğrultusunda bir kanal açmışsa, kanalın tahkimatını yapmışsa, geleceğe doğru yürüyüşünü daha bir güvenle gerçekleştireceğinden emin olunmalı. İMO, bunu başarmak yolunda önemli adımlar atmıştır. Yürüyüşümüz yeni başlamıştır; inanıyorum ki, Odamız, bunun gereklerini layıkıyla gerçekleştirecek potansiyele ve kararlılığa sahiptir.

Değerli gençler; meslektaşlarımızın ve mesleğimizin pek çok sorunla karşı karşıya olduğu bilginiz dahilindedir. Mühendislik eğitiminden başlayarak, kamu ve özel sektör çalışanlarımız ile genç meslektaşlarımızın karşı karşıya kaldığı emek sömürsünden emekli meslektaşlarımızın uğradığı mağduriyete, diplomalara unvan yazılmasından yabancıların çalışmasını düzenleyen yasalara kadar sorunlarımız geniş bir yelpazeye yayılmış bulunmaktadır. İnşaat sektörünün içinde bulunduğu durum ise başlı başına bir tartışma konusudur. Özellikle neoliberal politikaların mesleki zeminimizde yol açtığı tahribatın, kazanımlarımızı elimizden almayı hedefleyen girişimlerin mesleğimizin geleceğini nasıl tehlikeye attığı malumunuzdur.

Sıraladığım sorunlar, Odamızın öğrenci üyeleriyle birlikte açtığı mücadele hattının köşe taşlarını oluşturmaktadır.

Odamız, toplumsal ve kamusal yarar ilkesiyle hareket etmekte; meslektaşlarımızın sorunlarının çözümünü de temel bir hedef olarak kabul etmektedir. Salt mesleki sorunlarla sınırlı bir mücadele hattının eksik kalacağı, bütünü görmezden, bütünlüklü yaklaşımdan uzak kaçacağı aşikardır. Çünkü Odamız, sorunların asıl kaynağının dünyanın ve ülkenin yönelimleri olduğunun farkındadır. Siyasi iktidarın tercihleri, mesleki alanları birebir etkilemekte, dolayısıyla da çözüm noktasını açığa çıkartmaktadır.

Meslek odaları, sendikalar, demokratik kitle örgütlerinin ayırt edici özelliği, muhalif olmalarıdır. Muhalif olmayan, itiraz etmeyen, statükoyu savunan bir örgütün üyelerinin hak ve çıkarlarını

koruyan, sorunların üstesinden gelen ve bunları çözen bir odak olması mümkün değildir.

Dönem dönem siyasi iktidarlara dirsek teması sağlayan kimi sendika ve meslek örgütlerinin nasıl değerlendirilmesi gerektiğini takdirlerinize bırakıyorum. Ancak, tartışılan bir noktaya da dikkatinizi çekmek istiyorum: Muhalif olmak başka bir şey, meslek örgütlerinin siyasi parti gibi davranmasını beklemek başka bir şeydir. Ama maalesef ki, zaman zaman bu karıştırılmakta.

TMMOB ile ilgili bilgileri, tarihçeyi zaten Sayın Başkan özetledi, dolayısıyla oraya girmiyorum. 1954 yılında yasayla kurulmuş bir örgüt; ancak, süreç içerisinde, özellikle 1970'lerden sonra başlayan süreçle birlikte muhalif karakterini ve geleneğini oluşturmuş bir örgüttür TMMOB. 1970-80 arasında özellikle toplumsal muhalefetin, emekten yana güçlerin yanında ve içerisinde yer almış; 80 darbesiyle kısa bir dönem etkinliğini kaybetmekle birlikte, 80 ortalarında tekrar emekten yana güçlerin yönetiminde yer aldığı ve mücadeleyi sürüklediği bir örgüt halini almıştır.

Tabii, sürem kalmadığı için bir sürü şeyi atlamak zorunda kalacağım; ama bunlar size vereceğim o kitapçıkta yer alıyor, oradan okuyabilirsiniz.

Sevgili gençler; şu nokta açıktır: Kamusal yarar gözetilen bir meslek örgütünün sistemle çatışması kaçınılmazdır. Şu an sistemin iki belirleyicisi bulunmakta: Devletin kutsallığı ve paranın mutlak hakimiyeti. Bu iki noktanın bir başka ifadesi, ülkemizde demokrasi ve yoksulluk sorunu olduğu ve temel mücadele alanımızın buna uygun şekillenmesi gerektiğidir.

Bugün, toplumsal sorumluluk hemen her kurumu ortak bir paydada birleştirmektedir. Bu ortak payda, yoksullukla mücadeleyle birlikte demokrasi, barış, özgürlük taleplerini içermektedir. Bizlerin toplumsal sorumluluğumuzun bu zaman dilimindeki gereği budur.

Sistemle çatışmanın, sisteme muhalefet etmenin neoliberalizme karşı mücadele etmekten geçtiğinin bilincinde olan TMMOB ve bağlı odaları, hem mesleki tasarruflarını, hem de politik duruşlarını bu noktada tarif etmektedir.

Yeni liberal yönelim, kamunun tasfiyesi, kamusal alanın daraltılması, kamusal mal ve hizmet üretiminin azaltılması, hatta devletin hizmet üretiminden tamamen çekilmesi, sosyal devlet uygulamasının terk edilmesi, yatırımların durma noktasına kadar gerilemesi, meslektaşlarımızın güç koşullarda güvencesiz, düşük

ücretlerde çalıştırılması, mesleki nitelik kaybı gibi sorunları açığa çıkarmaktadır.

İMO, toplumsal sorumluluğunun bilinciyle, meslek alanında düzenlemeler yaparken, meslektaşlarımızın sağlam, dayanıklı, güvenli, ekonomik, çevreci, sürdürülebilir ve sosyal yapılar tasarlayabilmesi ve üretebilmesi için mesleki yeterliliğe sahip olmaları gerektiğinin farkındadır. Bu nedenle de, mesleki politikalarında tercihini ürünün denetlenmesi yerine, meslektaşlarımızın üretim yaptıkları alanda yetkinleştirilmesinden yana kullanmaktadır.

Mühendislik eğitimindeki gerçekler ve mesleki uygulamalardaki sorunlar dikkate alındığında, mesleki nitelik kaybının önüne geçmek ve yeterli düzeyde mühendislik hizmeti üretebilmek için mesleki eğitimin önemi görülecektir. Bu çerçevede, İMO, mesleki eğitime ağırlık vermiş; özellikle sektördeki denetimsizliği ortadan kaldırmak için çalışmalarını yoğunlaştırmış, alanımızda pek çok ilke imza atmıştır. Yetkin mühendislik, SİM uygulamaları bu arayışın, bu çabanın bir ürünü olarak görmek gerekiyor. Kimi eksiklik ve aksaklıklara rağmen, İMO, bu konularda yoluna devam etmek çabasıdadır.

Genç meslektaşlarımızla ilgili emek sömürsünü ortadan kaldırmak için asgari ücret uygulaması yapmıştır. 2008'de bu rakam 1150 YTL. 2009'un ki henüz belirlenmedi. Ancak, belge alacak meslektaşlarımıza özellikle sigorta primlerinin bu değer üzerinden yatırılmış olması zorunluluğu getirilmiştir ve bunu sağlamayanlara belge verilmemektedir. Böylece de İMO, üretimden gelen gücünü genç meslektaşlarının lehine kullanmaktadır.

Değerli gençler; panelimizin ilk bölümündeki konuşmamı tamamlıyorum. Buraya kadar geldiğiniz ve bizleri dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Son olarak, Ursula Le Guin'in, "Devrim ya ruhumuzdadır ya da hiçbir yerdedir" sözlerini bir kez daha hatırlatmak istiyor ve sevgilerimi sunuyorum.

PANEL YÖNETİCİSİ- Çok teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi, Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Mehmet Torun'a söz veriyorum. Buyurun.

MEHMET TORUN (Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı)- Değerli bilim insanları, odalarımızın değerli yöneticileri, saygıdeğer meslektaşlarım, sevgili öğrenciler; hepinizi Maden Mühendisleri Odası adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama öncelikle Filistin’de, Gazze’de yaşanan insanlık dramını, yapılan katliamı kınayarak başlamak istiyorum. ABD emperyalizminin maşası olan İsrail’in suçsuz, günahsız ve sivil insanlar üzerinde uyguladığı bu katliamın bir an önce durdurulması ve insanlığın harekete geçmesi dileğimi buradan sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bir ikinci paylaşacağım şey de şu: Geçen yılın son gecesi, bir doğalgaz kaçağından ve bundan kaynaklı karbonmonoksit zehirlenmesi yüzünden 7 gencimizi kaybettik. Tabii, bu olayın açığa çıkartılması ve sonuçlarının irdelenmesi, sorumlulardan hesap sorulması en büyük dileğimiz; ama daha acısı, orada sorumlu bulunan insanların sorumsuzca ve çirkin bir şekilde yaptıkları sunumlarıydı. Bu, şunu gösteriyor arkadaşlar: Türkiye’de yaşanan, yaşanmakta olan iktidar zihniyetinin dışa yansımalarının bir göstergesidir bu söylemler. Maden Mühendisleri Odası olarak biz bunu şiddetle eleştirdik, protesto ettik ve dün de bir basın açıklamasıyla bunu sizinle paylaştık. Odamızın sayfasına girdiğinizde bunu oradan okuyabilirsiniz. Bu vesileyle, o 7 gencimizi de burada saygıyla anıyorum.

Değerli arkadaşlarımız; ben, konuşmamı hem Türkiye’nin kısa bir tarihi, ama aynı zamanda da Odamızın tarihiyle birlikte paralel şekilde götürmek istiyorum.

TMMOB Başkanımızın da söylediği gibi, 1954 yılında kurulan odalarımız içinde Maden Mühendisleri Odası da vardı. TMMOB’nin kuruluşu esnasında kurulan ilk 10 oda içinde, 383 maden mühendisi, TMMOB’nin kuruluşu ve kendi odalarının kuruluşunu da birlikte gerçekleştirmişler. Yıl, 20 Aralık 1954. Bugün, 12.500 üyesiyle, Türkiye’nin demokratikleşmesiyle ilgili mücadelesinde mesleki alandan yola çıkarak yol almaya çalışan, emek veren bir örgüt Maden Mühendisleri Odası. 4 şubesi, 12.500 üyesi ve çoğu ilde de il ve işyeri temsilciliği olan bir örgütüz.

1970 yılına kadar Metalurji, Petrol ve Seramik Mühendisleri Odasını bağrında barındırmış. 1974 yılına kadar Jeoloji Mühendisleri Odası yine Odamızın içinde olmuş. 1986 yılına kadar da, Jeofizik Mühendisleri Odası, kurulmadan önce yine Maden Mühendisleri Odası içinde hizmet vermiş ve bu arkadaşlarımız bu dediğim yıllardan sonra da kendi odalarını kurarak çalışmalarına devam etmişler.

Maden Mühendisleri Odası, TMMOB Yasası gereği, ülkenin maden kaynaklarının kamu yararı doğrultusunda aranmasına,

bulunmasına, işletilmesine gayret eden, ülke kaynaklarının korunmasında titizlik gösteren bir çerçeve doğrultusunda çalışmalarını yürütür. Bu 54 yıllık süre içinde de Odamız bu görevlerini yaparken, mütevazı kadrosuyla -ki şu an Türkiye genelindeki tüm çalışan sayısı 14 kişidir- amatör bir ruhla bu görevini yapmaya gayret eder.

Özellikle 1930 ve 40'lı yıllarda devletçi politikaların uygulandığı dönemler aslında mühendislerin de, özellikle maden mühendislerinin de altın çağı. Çünkü o yıllarda madenlere ciddi yatırımlar yapılmış, Gayri Safi Yurtiçi Hasıladaki payı yüzde 40'lara çıkmış madencilik. 1935 yılında MTA, Etibank kurulmuş, Sümerbank kurulmuş ve oradaki işleyişle birlikte de meslektaşlarımız çok ciddi bir şekilde öne çıkmaya başlamışlar. Aslında o dönemde tüm mühendisler öne çıkmaya başlamışlar, mimarlar da öyle. Hatta bu dönemi 68 kuşağı öğrenci liderlerinden Harun Karadeniz, "kapitalsiz kapitalistler" diye özetler. Gerçekten de mühendis ve mimarların korumu o yıllarda çok çok iyidir. Hatta o kadar iyidir ki, bizim Zonguldak Ereğli Kömür İşletmesinin o yıllardaki Genel Müdürü sanki bir hükümet başkanı gibi davranır; aynı zamanda da maden mühendisidir ve Şube Başkanımızdır.

Bunu şunun için anlatıyorum: O yıllarda odaların yöneticileri aynı zamanda kamu kurumlarının da yöneticileri oluyor. Etibank'ın müdürü aynı zamanda Odamızın da yöneticisi, Ereğli Kömür İşletmesi'nin yetkilisi aynı zamanda Şubemizin de yöneticisi.

Zaten TMMOB de 1954 yılında kurulurken, onu o zamanki siyasi iktidarın, hükümetin bir yan kuruluşu olarak çalışma amacıyla düşünmüşler ve mühendisler ile hükümet arasında bir köprü vazifesi görmesi düşünülmüş o yıllarda. Bunu şuradan anlıyoruz: TMMOB'nin Müteşebbis Heyetinde, yani Kurucular Kurulunda, o zamanki adıyla Nafia Vekaleti, şimdiki adıyla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve kısmen Sanayi Bakanlığının üst düzey bürokratları da yer alıyor ve hepsi TMMOB'nin yönetiminde bulunuyorlar. Yani bir şekilde teknik elemanlar TMMOB aracılığıyla denetim ve zapturapt altına almaya çalışılmış o yıllarda. TMMOB'nin kuruluş amacı bu.

Ama daha sonra demokrasinin gelişmesi, özellikle 1961 Anayasası'yla biraz daha nispi özgürlüklerin de artmasıyla birlikte, bizim bu örgütlülüklerimiz toplumsal sorumlulukları gereği siyasi olarak da bir miktar değişmeye başlamışlar ve özellikle 1970'lerin başındaki yoğun politikleşme ve ayrışma süreci sonunda, TMMOB, Türk Tabipler Birliği, Türkiye Barolar Birliği ve Eczacılar Birliği

sol kanatta yer almış. O yıllardan beri TMMOB, muhalif bir örgüt olarak çizgisini bugüne kadar devam ettirmiş. Arkadaşlarımızın söylediği gibi, 1980 yılındaki askeri darbeden dolayı ciddi bir sıkıntı yaşamış; ama daha sonra kendini toparlayarak, bugün, o yıllardan gelen anti-emperyalist, anti-faşist, yurtsever çizgisini geliştirerek sürdürmektedir.

Özellikle 1980 askeri darbesinde çok ciddi yara almıştır dedik. Burada en büyük yaralardan birini de Maden Mühendisleri Odası almıştır. Kapatılan odaların başında gelmiştir Maden Mühendisleri Odası. Kapısına kilit vurulmuştur 1980 faşist darbesiyle; yöneticileri tutuklanmıştır, belgelerine el konulmuştur ve takibata uğramıştır arkadaşlarımız. Ama bu durum hiçbir şekilde o mücadeleyi etkilememiştir, hatta daha da keskinleştirmiştir.

1980 sonrası uygulanan ekonomik politikalarla da odalardaki üyelerin etkinliği azalmaya başlamış; özellikle sanayi yatırımları ve madencilik yatırımlarının azalmasıyla, özelleştirme politikalarıyla ve taşeronlaştırmayla da mühendis arkadaşlarımız son yıllarda hem özlük hakları konusunda, hem sosyal çerçeve açısından da ciddi sorunlar yaşamaya başlamışlardır.

Değerli arkadaşlar; Odamızın sahip olduğu dinamizmi bugün de devam ettirmeye çalışıyor yönetimimiz ve genelde kamuoyundan da ciddi bir olur alıyor. Her ne kadar düşüncesine itibar etmeyen kesimler olsa da, bu düşüncelere çok karşı çıkamıyorlar; çünkü söylediğimiz şeyler daha çok resmi rakamlara dayalı, ama onların yorumlanmasıyla, ülkemizin geleceğiyle ilgili doğru verilerdir. Bu temelde Odamız çalışmalarına bugün de devam etmektedir.

Ben, 1970 yılından itibaren Odamızın belli başlı etkinliklerini başlıklar halinde sizlerle paylaşmak istiyorum, tarihe iz bırakan etkinlikler anlamında.

1975 yılından sonraki çalışmalar sonucunda, yeraltı maden işletmelerinde çalışanlara vergi muafiyeti getirilmesi için çok ciddi bir çalışma yapmıştır Odamız.

Yine 1978 yılında, 2172 sayılı Yasayla madenlerin devletleştirilmesi çalışmalarında resmi olarak görev almış ve komisyonlarına üye vermiştir. Bu, kayıtlarda mevcuttur.

1979 yılında ülke genelinde gerçekleştirilen teknik eleman boykotuna ve 1 günlük iş bırakma eylemine tam destek vermiştir Odamız.

1980 askeri darbesi sonucunda kapısına kilit vurulmuş, yöneticileri takibata uğramıştır.

1982 Anayasası çalışmaları sırasında, “Madenlerimizin gerçek sahibi halktır” şiarıyla paneller ve bir çalıştay düzenleyerek, madenlerin Anayasa’daki yerini sağlamlaştırmaya çalışmıştır.

Yine madenlerin devletçe işletilmesine yönelik 2840 Sayılı Yasa’nın uygulanmasıyla ilgili çeşitli çalışmalar yapmıştır.

2001 yılında, bor madenlerinin özelleştirilmesine karşı çıkmak üzere, Bandırma’da, işçi sendikalarıyla birlikte eylemler düzenlemiş ve bor madenlerinin kamuda kalmasını sağlamakta büyük gayret göstermiştir.

2004 yılındaki Maden Kanunu çalışmalarında yine kamu yararının korunmasına yönelik çeşitli çalışma ve etkinlikler düzenlemiş ve madenlerin özelleştirilmesine karşı mücadele etmiştir.

Üst birliğimiz olan TMMOB’nin düzenlediği ve desteklediği tüm mitingler ve etkinliklere tam destek verilmiş, geniş üye katılımı sağlanmıştır.

Ülkemizin yaşadığı çeşitli sorunlara müdahil olunmuş, bu konularda basın açıklamaları yapılmış, paneller ve söyleşiler düzenlenerek kamuoyu bilgilendirilmiştir.

Hukuki çalışmalar yaparak yasal hakkını kullanmış ve çeşitli konularda kamu yararını korumak amacıyla davalar açmıştır.

Bilimsel etkinlikler düzenleyerek üyelerinin ve sektörün ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmış, bu konularda yüzlerce kongre ve sempozyum düzenlemiş; baskısını yaptığı yüzlerce kitap ve raporlarla bilimsel konularda güvenilir bir kaynak olma özelliğini sürdürmüştür.

Değerli arkadaşlar; Birliğimizin 40. Genel Kurulu’nda, Yönetim Kurulumuzun aldığı bir karar gereği, Genel Kurula bir önerge verdik; Staj Kanunu çalışmalarının hızlandırılmasıyla ilgili bir çalışma grubu oluşturulması yönünde bir önergemiz oldu Oda olarak. Bu önerge Genel Kurul’da kabul edildi, bu dönemde Staj Kanunu Çalışma Grubu oluşturuldu. Önümüzdeki dönem, zannediyorum, öğrencilerimizin en büyük sorunlarından biri olarak kabul ettiğimiz Staj Kanununun çıkartılmasıyla ilgili olarak Birliğimiz ve Odamız çalışmalarına devam edecektir.

2007 yılında 1. Öğrenci Üye Kurultayımızı yapmıştık. 2. Öğrenci Üye Kurultayımızı da 2009 yılı Mart ayında yapacağız. Oraya sizleri, tüm meslektaşlarımızı, Odamızdan olsun olmasın, TMMOB nezdindeki tüm arkadaşlarımızı davet ediyorum. Beraberce 2. Öğrenci Üye Kurultayımızı yapmak istiyoruz.

Değerli arkadaşlar; muhalif olma özelliğinden dolayı TMMOB'ye son günlerde çok büyük baskılar başlamış durumda. Cumhurbaşkanlığı Devlet Denetleme Kurulu, 28 yıl sonra ilk defa Birliğin ve odaların belgelerini, bilgilerini istemiştir. "Daha verimli bir oda istiyoruz, o nedenle sizlerin çalışmasına katkı koyacağız" gerekçesiyle odalara müdahale etmeye çalışıyorlar. Biz, Yönetim Kurulu olarak, 3 ay önceki bültenimizin başyazısında şöyle demiştik Devlet Denetleme Kurulu'na seslenerek: "Odalarla ilgilenene kadar Deniz Feneri'yle ilgilenin, o yolsuzluklarla ilgilenin, ülkeye daha çok katkınız olur." Tabii, buna daha da çok alındılar, daha çok üzerimize gelmeye başladılar. İkinci bir yazıyla da, üç dönem görev yapan yöneticilerin isim listeleri dahil, bütçeleri, programları, çalışma raporlarını istediler. Herhalde çok da iyi niyetle istemiyorlardı; ama bu çok da önemli değil arkadaşlar. Biz bunları zaten biliyoruz, ne yapacaklarını biliyoruz. Meslek odalarını bakanlıklara bağlama çalışmaları olduğunu biliyoruz. Örneğin, Maden Mühendisleri Odası'nı madencilikten dolayı Enerji Bakanlığı'na bağlamaya çalışıyorlar. Yani bize bir devlet memuru gibi görev yaptırmaya gayret ediyorlar, sesimizi kesmeye çalışıyorlar; ama siz böyle oldukça da, biz doğru bildiklerimizi birlikte söylemeye devam edeceğiz.

Odalarımızın geleceği olan siz genç meslektaşlarımızla daha iyi bir dünya, daha güçlü bir oda yaratma mücadelesinde, birlikte mücadelemizde başarıya ulaşacağımıza inanıyorum.

Sözlerime son verirken, odalarımızı bugünlere taşıyan, emek veren ve alın teri döken tüm meslektaşlarımızı tekrar saygıyla anıyorum.

Yaşasın TMMOB örgütlülüğü! Yaşasın tam bağımsız, demokratik Türkiye mücadelemiz!

PANEL YÖNETİCİSİ- Teşekkür ediyoruz. Şimdi söz sırası Makina Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Sayın Ali Ekber Çakar'da. Buyurun.

ALİ EKBER ÇAKAR (MMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi)- Sayın Başkan, değerli bilim adamları, odalarımızın değerli yöneticileri, geleceğimiz, umudumuz olan değerli öğrenci arkadaşlarımız; merhaba. Oda Yönetim Kurulu adına, Oda Genel Sekreteri sıfatıyla ve şahsım adına hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Umuyorum, bu toplantı önümüzdeki süreç içerisinde diğer tüm öğrenci arkadaşlarımıza da yansır. Bu tür toplantıların daha çok yapılması dileğiyle konuşmama başlamak istiyorum.

Konuşmama başlarken, hep birlikte bir Türkiye fotoğrafı var önümüzde, isterseniz bu Türkiye fotoğrafını biraz irdeleyelim, biraz hafızalarımızı tazeleyelim.

Ülkemiz nasıl bir durumda, nasıl bir Türkiye'yle karşı karşıyayız?

Sanayi yatırımları durmuş olan bir ülkeyle karşı karşıyayız. 1970'li yıllarda, özellikle çok övündüğümüz şanlı sanayileşme hamlesi şu anda durmuş durumda, kalkınma hamlesi durmuş durumda. Devletin bütün önemli yatırımları özelleştirilmiş; özelleştirmeye yetinilmemiş, özelleştirmeye birlikte işsizlik artık kronik hale gelmiş. Yani özelleştirilen işletmelerde çalışanların büyük bir kısmı işten çıkarılmış ve işletmeler küçültülmüş. Bakıldığında, aslında yapılan sözleşmelerde, bu işletmelerde çalışanların çıkartılmasını bir yana bırakın, daha da fazla eleman alınması, istihdam yaratılması gerekirken, mevcutlar çıkartılmış durumda.

Madenlerimiz şu anda yağmalanmış durumda, kıyılarımız yağmalanmış durumda.

Eğitim, sağlık artık paralı hale gelmiş. Yıllardan beri, özellikle son dönemlerde çok sıkça sözünü ettiğimiz Sosyal Güvenlik Yasa Tasarısıyla ilgili olarak demek ki biz bu topluma yeterince bir şeyler anlatamadık. "Bunun sonu ölümdür, bunun sonu paralı haldir. Buradan çıkamazsınız. Bundan sonra sağlık hizmetlerinizi paralı alacaksınız" dediğimizde, insanlar belki bize gülüyorlardı, "Yahu, bunlar da hep muhalif, bunlar da hep karşı çıkıyorlar, her şeye karşı çıkıyorlar, herhalde burada da yalan söylüyorlar" diye düşündüler. Ama bugün geldiğimiz noktada, bırakın halkı, bırakın bizleri, eczacılar bile isyan etmiş durumda.

Eğitim ne durumda? Eğitim bitmiştir artık. Bugün artık ancak parası olan eğitim görebilir; parası olmayan insanların eğitim görme şansı giderek azalmakta.

Başka neler kaldı ülkede satılmayan, özelleştirilmeyen? İki tane köprü kaldı, bir otoyollar kaldı, bir de sularımız kaldı arkadaşlar. Yakında bu suları da, köprüleri de özelleştirecekler.

Peki, ülkenin durumu nedir? Büyük bir cari açık, cari açığı sürekli alınan dış borçlarla kapatmaya çalışan bir ülke, kronik ve kırılgan bir ekonomik yapı. İşte bu yapı karşısında, bu toplumun bireyleri olarak biz mühendisler, mimarlar da, toplumun diğer katmanları gibi mutlaka bundan etkileniyoruz.

Nasıl etkileniyoruz? Biraz önce arkadaşlarım da konuşmalarının satır aralarında ifade ettiler, TMMOB'nin varlığını ortadan

kaldırmak için, TMMOB Yasasını değiştirme yönünde büyük çabalar var. İşyerlerinde çalışan mühendis arkadaşlarımızın ücretlerinde giderek bir düşüş var; çalışma saatleri giderek yükseltiliyor, ücretler düşüyor. Özellikle bu ekonomik krizle birlikte, belki de bahane edilerek, psikolojik birtakım nedenleri de ön plana çıkararak, orada mevcut çalışan arkadaşlarımız da şu anda işten çıkartılmaya başlandı. Emekli olanların ücret sorunları var, açlığa mahkum edilmiş durumdalar. İşsiz mühendis arkadaşlarımızın sorunları zaten kronik bir vaziyette devam ediyor. Siz öğrenci arkadaşlarımızın sorunları var; yurt sorunları var, barınma sorunları var, yiyecek sorunları var, altyapı sorunları var. Öğretim üyesi olan arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın sorunları var. “Her ilimizde bir üniversite açacağız” diye, yerden mantar biter gibi açılan üniversitelerin altyapılarının, fiziki koşullarının olmadığı bir ülke. Şimdi sizleri konuştursak herhalde bu örneklerin kat be kat daha fazlasını söylersiniz. Böyle bir ülkede, böyle bir tabloyla karşı karşıyayız.

Aslında, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'ne olan bu saldırılar yeni değil. Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte, o zamanın mühendisleri ve mimarları iki temel noktada mücadele ederlerdi. Bunlardan bir tanesi, mühendislik ve mimarlık unvanlarını korumak; ikincisi de yabancı mühendis ve mimarlara karşı kendi mühendis ve mimarlarını korumak. Bunun için de yıllarca uğraş vermişlerdir, mücadele etmişlerdir. Bunların temel mücadele örneklerinden bir tanesi, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin projelerinin yabancı mühendis ve mimarlar tarafından yapılmasıyla birlikte yapılan büyük bir yürüyüştür. 1930'lı yıllarda yapılan bir olaydan bahsediyoruz. Yani o zamanın mühendisleri ve mimarları, o zamanki ağabeylerimiz, yine toplumun birer bireyi olarak, toplumun sorunlarının, halkın sorunlarının kendi sorunlarından ayrılamayacağı bilinciyle, o günün koşullarında mücadelelerini devam ettirmişler.

1927, 1936, 1938'li yıllarda o zamanın mühendis ve mimarlarına yönelik birtakım yasal değişiklikler yapılmış, yeni yasalar çıkarılmış. Nihayet, 1954 yılında, 6235 Sayılı Yasa'yla Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmuş.

Gerek dernek statüsündeyken o zamanın mühendis ve mimarlarının yaptıkları mücadeleyle, gerekse 1954 yılından sonra kurulmuş olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve buna bağlı odalarımızın vermiş oldukları mücadele, toplumsal mücadele aslında birbirini bütünleyen, birbirini tamamlayan mücadelelerdir.

Makina Mühendisleri Odası da 1954 yılında 902 makina mühendisi arkadaşımızın bir araya gelerek kurmuş olduğu ve Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin ilk kurulan 10 odasından bir tanesidir. Bugün, Makina Mühendisleri Odası, Türkiye genelinde 75 bin üyesi, 18 tane şubesi, 120 tane il-ilçe temsilciliği ve mesleki denetim bürosu, 1300'ü aşkın işyeri temsilcilikleriyle örgütlenmiş bir örgütsel yapı.

Biz, Makina Mühendisleri Odası olarak, çalışmalarımızı iki ana ekseninde yürütüyoruz. Bunlardan bir tanesi, meslektaşlarımızın bilgi ve birikimlerini artırmak, meslektaşlar arasında mevcut olan bilgi birikimini paylaşmak, dayanışmayı sağlamak üzere, mesleki eğitim merkezleri kanalıyla oluşturduğumuz teknik eğitimlerdir. Bir diğer çalışma alanımız da, meslek alanlarımızdan hareket ederek, kendi meslek disiplinimizle ilgili olarak düzenlemiş olduğumuz çeşitli etkinliklerdir. Bu etkinlikler aynı zamanda ülkenin sanayileşmesine, demokratikleşmesine yönelik olan etkinliklerdir.

Biz, mühendisler olarak, elde ettiğimiz somut verilerden hareket ederek politika yapıyoruz, siyaset yapıyoruz işin doğrusunu söylemek gerekirse. Çünkü mühendis olarak, somut verilere dayanan, somut verilerden hareket eden bir mesleğin mensuplarıyız. Bilim ve teknolojiyi insanla buluşturan bir mesleğin mensupları olarak, elde ettiğimiz somut verilerden hareket ederek, bu ülkede olması gerekenleri, yapılması gerekenleri anlatmaya çalışıyoruz.

Aslında daha üç-beş gün önce Ankara'da meydana gelen bir doğalgaz faciası sonucu 7 arkadaşımızın kaybedilmesinin konusu tam da Makine Mühendisleri Odasının meslek alanıyla ilgili olan bir konu. Biz, yıllardan beri, dilimizde tüy bitercesine, Enerji Piyasası Düzenleme Kuruluna, Enerji Bakanlığına, Bayındırlık Bakanlığına, yerel yönetimlere, İçişleri Bakanlığına, ilgili birimlere anlatmaya çalışıyoruz; "Bu, teknik bir konudur; bu, makina mühendisliği disiplin alanıyla ilgili bir konudur. Bu konunun mutlaka standartlarının oluşturulması gerekir, yönetmeliklerinin, kanunlarının düzeltilmesi gerekir" diye hep anlatmaya çalıştık, dilimiz döndüğünce anlatıyoruz. Ama maalesef, sonuç, bundan üç-beş gün önce ortaya çıkan ve 7 genç arkadaşımızın hayatına mal olan, böylesi elim kazalar oluyor. Biliyorsunuz, ondan iki gün sonra bu kez de İstanbul'da iki insanımızı kaybettik. Belki de yarın bir başka ilde, bir başka şekilde, başka vatandaşlarımızı kaybedeceğiz.

İşte biz, siyaset yaparken tam da bu noktada siyaset yapıyoruz. Diyoruz ki, “Bilimi ve tekniği yadsımayın. Bilimi ve tekniği ön plana çıkarın. Bilim ve tekniğe mutlaka güvenin ve onun yol göstericiliğinde işlerinizi yapmaya çalışın.” Ama maalesef, bu konuda sıkıntılarımız var.

Dediğim gibi, Makina Mühendisleri Odası, sadece teknik alanda hizmetler yürütmüyor. Makina Mühendisleri Odası, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin bir parçası olarak, onun 23 odasından biri olarak, toplumsal muhalefet örgütü olma niteliğiyle, tüm toplumsal konularda görüş oluşturmaya çalışıyor. Çeşitli demokratik kitle örgütleri, meslek örgütleri, diğer kurum ve kuruluşların ülke gündemine yönelik yaptıkları her türlü etkinlik ve eylemliliklere de katılmaya ve katkı koymaya çalışıyoruz.

Öğrenci üyelik, bizim Odamızda, 1997 yılında kurulmuş ve başlamış olan bir örgütsel yapıdır. Öğrenci Üyelik Yönetmeliğimizle birlikte, öğrenci üye arkadaşlarımızın gerek Odalarıyla ilişkilerini geliştirmek, Oda mekanlarını paylaşmak, sorunları, dertleri varsa onları birlikte paylaşmak ve o sorunlarına, dertlerine ortak olmak ve aynı zamanda gelecekte bu Odada yönetici olacak arkadaşlarımızın da mesleki, teknik ve toplumsal olarak yetişmeleri noktasında elimizden geldiğince katkı koymaya çalışıyoruz. Bunun için de öğrenci üye kurultayları adı altında 2 yılda bir gerçekleştirilen bir dizi etkinlik düzenliyoruz. Nasıl bir üniversite, nasıl bir mühendislik eğitiminden tutun da, içinde bulunduğumuz ülke koşulları, ülkenin geleceğine yönelik konular da dahil olmak üzere pek çok konu, bu öğrenci kurultaylarındaki çeşitli konu başlıklarımızı oluşturuyor. Biz, şubelerimizden gelen öğrenci üyelerimizle birlikte, Ankara'da şenlik havasında gerçekleştirilen bir kurultay düzenliyorduk. 3500 kişiyle yaptığımız bundan önceki kurultayımızda Atatürk Spor Salonu'nu tutmuştuk. Ama orası da yeterli gelmeyince, geçen çalışma döneminde bunu artık delegelik sistemine dönüştürmeye karar verdik. Bu sene de muhtemelen yine delegelik sisteminde gidecek. Çünkü bu kadar öğrenci üyemizi barındıracak ne otel müsait, ne de kişisel mekanlar olarak böyle bir mekan olmadığı için Ankara'da, bunu da herhalde delege sistemine dönüştüreceğiz.

Şu anda 7 bin civarında öğrenci üyemiz mevcut. Türkiye'nin dört bir yanında açılmış olan üniversitelerden öğrenci arkadaşlarımız, I. sınıftan başlayarak, öğrenci komisyonları oluşturarak, Odayla ilişkiye geçmeye çalışıyorlar.

Biz, öğrenci üye kavramını hem kurumsal yapıya oturtmak, ama

aynı zamanda üniversitedeki öğretim üyesi meslektaşlarımızın sorunlarıyla da yakından ilgilenmek noktasında, Üniversite Bölüm Başkanları-Oda Buluşmasını gerçekleştirdik. Öğretim üyesi arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın sorunları, bu konuda Oda olarak neler yapabileceğimiz, bundan sonra nelerin yapılması gerektiğiyle ilgili olarak, Oda-Üniversite Bölüm Başkanları Buluşması gerçekleştirdik. Bu çalışma dönemi içerisinde de yine ikincisini gerçekleştireceğiz. Bu, aynı zamanda öğrenci üye arkadaşlarımızın çalışmasına da motivasyon sağlar. Çünkü biz, bu çalışmalarla, dönem başında bölüm başkanlıklarıyla yaptığımız görüşmelerde, ders programlarının şekillendirilmesi; laboratuvarlarla ilgili problemler varsa, Oda olarak ne gibi katkılar koyabileceğimizi ortaya koymak anlamında, bu tip çalışmaları da gerçekleştirebiliyoruz. Birçok üniversitemizde, Oda olarak, haftada bir saat, iki saat, Odayı tanıtıcı dersler veriyoruz. Örneğin, İzmir’de böyle bir ders veriyoruz, Samsun’da başladı. Yine Ankara’da, iki tane üniversitede bu çalışmalar devam ettiriliyor. Tabii, Türkiye’de bulunan tüm üniversitelerde, tüm bölümlerde bunu gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Umuyoruz, bundan sonra da bu çalışmalarımızı yaygınlaştırırız, öğrenci arkadaşlarımız da yine bu çalışmalardan teknik anlamda faydalanmış olurlar.

Konuşmamı burada noktalıyorum. Beni dinlediğiniz için, hepimize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

PANEL YÖNETİCİSİ- Ali Ekber Bey’e çok teşekkür ederiz. Şimdi sırada, Kimya Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Mehmet Besleme var.

MEHMET BESLEME (*KMO Yönetim Kurulu Başkanı*)- Sayın hocalarım, sevgili arkadaşlar; merhaba.

Kimya mühendislerinden selam getirdim size.

Aslında değerli arkadaşlarımız çok şeyi anlattılar. Son konuşmacı olduğum için, herhalde benim başka bir yerden girmem gerekiyor.

Biz mühendisiz ve şunu çok iyi biliriz: Bir şey bilmek demek, bütün ayrıntısıyla bilmek demektir. Eğer siz, bir şeyi bütün ayrıntılarıyla beraber bilebiliyorsanız, o ayrıntıların içerisindeki çelişkileri fark edersiniz ve çelişkilerde en doğru seçeneği alırsınız, hayata ve kendinize öncü kılarırsınız.

Şunu bilmemiz gerekiyor başlangıçta: İlk sanayi devrimiyle beraber ortaya çıkmış bir meslek mühendislik. Yani sanayi devrimi

olmasaydı, kapitalizm olmasaydı, mühendislik diye bir meslek olmayacaktı. Böyle bakmak gerekiyor belki. Mühendis dedikleri şey, kelime Arapça'dan gelen bir şey. Mü, bilmek; hendese, matematik. Matematik bilen diye de algılanıyoruz biz. Doğal olarak buradan baktığımızda, mühendislik, o sanayi devrimiyle beraber, kapitalist sistemin kendi iç çelişkileri doğrudan biz mühendislerin toplumsal yaşamdaki konumları ya da sınıfsal konumlarını da çok fazla etkiliyor.

Şöyle de bir şey var, son yüzyılda ya da içinde bulunduğumuz çağda şöyle bir şeyi rahatlıkla görebiliyoruz: Bilim, bilimsel düşünce, tarihin hiçbir döneminde teknolojiyle bu kadar iç içe olmamış. Başkanlarımızın, oda temsilcilerimizin hepsi de tam bunu söylüyorlardı. Bence, birincil derecede uygulamada da, pratikte de yer aldığını düşündüğümüz bir mesleğiz. Bugün mühendislik, belki çok rahatlıkla şöyle tanımlanabilir: Problemleri çözen, üreten, tasarlayan, planlayan, kontrol eden, ama gerekli parametrelerle doğru kaynakları veren; hatta içine çevreyi, insan sağlığını, işçi güvenliğini alan, enerjide verimliliği sağlayan insan tiplerimiz biz. Mühendislik böyle bir şey. Eğer mühendisliği buradan söylüyorsanız da, doğal olarak mühendislerin toplumsal dilim içerisinde bulunmaya çalıştıkları ya da kendilerini var etmek istedikleri örgütlerinde de bunların yansımalarını görmek mümkün.

Muhalefet dediler arkadaşlarımız. Aslında ben, muhalefet filan olmayı istemiyorum örneğin; ama süreç, bizi muhalefet olmakla baş başa bırakıyor. Örneğin, imamlar yönetmeseydi Başkent Doğalgazı, birkaç mühendis olsaydı, belki bunların çoğunu yaşamayacaktık.

Ama başka şansımız da yok zaten. Aslında işin doğrusunu söylemek gerekiyorsa, ben, zenginlikten yanayım, kimya mühendisleri zengin olmaktan yana. Aslında bütün insanlar da zenginliği istiyorlar. Ama esas çelişkimiz, esas kavgamız, sanki bu zenginlik kavramı üzerinden geliyor. Ama yine bu tarihsel bir şey. Toplumlardaki var oluşla ilgili ya da kapitalist sistemle ya da son geldiğimiz yerle ilgili. Ben zengin olmayı isterken, başka bir şey söyleyebiliyorum, ama bazıları da şöyle söyleyebiliyor: "Evet, bilim ve teknoloji çok gelişmiştir, bilgi bizim elimizdedir, bütün dünya bizimdir. Kendimizi zengin edeceğiz." Güzel bir zenginlik anlayışı; ama ne yazık ki, biz mühendis ve mimarlar, TMMOB'den aldığımız kültür, toplumsal sorumluluğumuz, zenginliği biraz daha farklı kavratıyor bize. Evet, bilim ve teknoloji zenginlik yaratır. Bilim ve teknolojinin tamamını tüm insanlık için kullanabilirsek

eğer, biz zengin oluruz, birilerinin sırtına basarak değil. Kavga buradan çıkıyor, bu zenginlik kavramından çıkıyor.

Oda başkanlarım, çok yerde çok şey söylerler. Onlardan bir tanesi de şu: “Mühendislerin mutluluğu ya da bireyin tek başına mutluluğu, yaşadığı toplumun mutluluğundan ayrı düşünülmez.” Tek başına kimya mühendislerini kurtarmak mümkün değil artık zaten. Bir makina mühendisini, tabibi, öğrencileri kurtaramazsınız; çünkü o kurum, kategori ya da sınıf, kendi içinde bulunduğu toplumsal konumla kurtulabilir. Aslında zenginlik arayışında kavga da buradan geliyor. “Hayır canım, olur mu? Siz zaten mühendissiniz, elit tabakasınız, zengin olabilirsiniz.” Ama toplumun mutluluğundan ayrı düşünülemez. Zaten doğal olarak muhalefet olmak zorundasınız. TMMOB de bu anlamda muhalefet olmak zorunda. Eğer bilimi, bilimsel düşünceyi, o kuramsal bilgiyi yaşama dair kullanmaya çalışıyorsanız, insanların ve toplumun refahı ve mutlulukları için kullanmaya çalışıyorsanız, bunu söyleyebiliyorsanız, karşınızda güçlü bir sınıf var; bunu bilmek zorundasınız. Aslında biz bunu istemedik.

Tabii, mühendislik mesleğinin ilk geldiği yerle son teknolojik gelişme noktasında da aslında mühendisler gittikçe güç kaybediyorlar. İyi şeyler var. Teknoloji ya da gen mühendisliği, moleküler süreçler bize bir gelecek yaratıyor bir taraftan; ama aynı zamanda mühendisler bu teknolojiyle beraber hem kendisini değersizleştirirken, hem de kendini yok ediyor sanki. Çünkü artık 10 tane, 20 tane, 100 tane mühendisin çalıştığı yerde 1 tane, 2 tane mühendisin çalışması yeterli olabiliyor. Demek ki, ne yapmak gerekiyormuş; bulunduğumuz konjonktürel durumlarda ya da sınıfsal getirilerimizde de buna bakmamız gerekiyormuş.

Bir şey daha söylemek istiyorum. TMMOB'yle ilgili olarak, arkadaşlarımız ve Oda Başkanımız çok güzel şeyler söyledi. Evet, yasal bir örgütüz biz, yasal olmaktan da hiç rahatsız değiliz; ama yasaları koyanlar, nedense, bununla da uğraşmaya çalışıyorlar. Demek ki, bir yerlerine dokunmuşuz. Çok da iyi yapmışız.

Bu yasal tanımlamanın dışında, demokratik kitle örgütü diye tanımlıyoruz ya biz kendimizi, belki biraz buraya girmem gerekir. Evet, biz, demokratik kitle örgütüüz. Mesleğimiz de var. O zaman, mesleki demokratik kitle örgütü oluyor TMMOB ve bağlı odaları. Biz kendimizi böyle görüyoruz. Böyle olmak durumundayız; çünkü zenginlik anlayışımız zaten bizi, bunu böyle görmekten başka bir yere dönüştüremez.

Demokratik kitle örgütü olmanın, mesleki demokratik kitle

örgütü olmanın da iki karakteri vardır; bunu da iyi bilmek zorundayız. Bir, mesleğe, meslektaşınıza, mesleğin getirilerinin ülkeye yansımalarına yönelik çalışmalar yapmak zorundasınızdır; ama hiçbir zaman mesleğinizi ya da meslektaşınızı özgür ya da bağımsız kılamazsınız. Çünkü bu, yaşadığınız sistemle ilgili. O zaman, bu yapmaya çalıştığınız birinci görevinizin, doğrudan toplumsal, toplumun genel demokratik mücadelesine, belki özgürleşme mücadelesine de eklenmekten başka şansı yok. Bu demokratik kitle örgütlerinde ya da sevgili başkanlarımızın söylediği ikili görevlerimiz aslında tam da böyle bir şey. Ama örgütümüzde, dönem içerisinde, mühendisliğin konumlanışına yönelik gelişmelerle de TMMOB’de döngüler olmuş. Ama çok güzel bir şey yakalamışız bu anlamda. 1970’li yıllar, TMMOB’nin en büyük değişim geçirdiği dönem.

Çok şey söyleyeceğiz, söylemek zorundayız. Çünkü bilim şüphesidir, bilim kuşkucudur. Bilim kuşkucu olduğu sürece, o bilimi kullanıp makineye döken, düşünceye döken, hizmete döken insanlar da her koşulda kuşkucu olmak zorunda. Bu ülkede, araştırma-geliştirmeden sanayiye, enerji politikalarından tarıma, sağlıktan imara dair ya da bayındırlığa dair her politika doğrudan bizim mesleğimizi ilgilendiriyor ve burada biz, toplumsal çıkar noktasında, her şeyin daha iyisinin olduğunu bilen örgüt temsilcileri olarak da söz söylemek, muhalefette durmak zorundayız. Bu, tüm mesleklerin olduğu gibi, mühendis ve mimarların da görevi bence. Böyle bakmak durumundayız. Çünkü yağma yok.

Sevgili arkadaşlar; bu kavga bitmez.

Adamın bir tanesi, dünyanın en zenginlerinden, bir armatör. Fıkra bu ya, Havai Adaları’na gelmiş. Dünyanın yarısı neredeyse onun. Kendi yaşlarında bir tane köylü görmüş orada. “Kardeşim, ne iş yaparsın sen?” demiş. O da, “Şuradan balık tutarım, şuradaki lokantaya da götürürüm bunu, oradan aldığım parayla da hayatımı geçindiririm” demiş. “Olur mu? Bu iş böyle olmaz. Gel, sana kredi vereyim” demiş. “Ne yapacağım?” demiş diğer adam. “Kayık al, sonra 4 tane balık tut kayıkla açıldığın için. Sonra o kayığın yanına iki tane adam alırsın, 8 balığa çıkar, 16 tane balığa çıkar” demiş. Diğer adam, “Ya sonra” demiş. “Sonra dünyanın en zengin armatörü olursun” demiş. “Ya sonra” demiş diğer adam, “Sonra buraya gelip tatil yaparsın” demiş diğeri. “İyi de, ben zaten buradayım” demiş balıkçı.

Sevgili arkadaşlar; bu kavga bitmeyecek.

PANEL YÖNETİCİSİ- Başkanımıza çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, soru sormak isteyen arkadaşlara söz vereceğiz. Bu yurun.

SALONDAN (*Osmangazi Üniversitesi Öğrencisi*)- Merhaba arkadaşlar.

EMO Başkanı Musa Çeçen'e sormak istiyorum sorumu.

Biz de EMO Genç'te çalışıyoruz arkadaşlarla birlikte ve mücadelemize kattığı çok şey olduğuna inanıyoruz. Ama bunları arkadaşlarımıza anlatma aşamasında çok fazla güçlük yaşıyoruz. Uzun yıllardır bu ülkede gençleri apolitikleştirme çabası var ve bu da çok başarılı oluyor ne yazık ki. Bu yüzden, odalara bakış açısı da bu anlamda olumsuz; çünkü "Odalar siyaset yapıyor" gözüyle bakılıyor. Arkadaşlarımız, bu yüzden uzak durmaya çalışıyorlar bundan. Biz, neden siyaset yapmalıyız ya da neden politika yapmalıyız, neden odalarda örgütlü bir şekilde mücadele etmeliyiz? Bunların somut yanıtlarını alabilir miyiz?

Bir de, yetkin mühendislikle âlâkalı son durum nedir acaba? Bununla ilgili de bilgilenirsek sevinirim.

ÖMER FARUK (*Makina Mühendisliği Öğrencisi*)- Elektrik Mühendisleri Odası Başkanı Musa Çeçen'e soru sormak istiyorum.

Sayın Çeçen, Ar-Ge'nin yaygınlaştırılması gerektiğinden bahsetti, sanayicinin kâr tutkusuyula yaptıklarının değişmesi gerektiğini söyledi. Aynı zamanda, Ar-Ge konusunda çıkarılan yasayı, sanayicinin kötü emelleri için kullandığını, Ar-Ge için kullanmadığını söylediniz. Sizce, böyle bir yasa yerine ne olabilir, daha iyi ne olabilir?

Diğer sorum da Maden Mühendisleri Odası Başkanı Mehmet Torun'a.

1940-60 tarihlerinde, maden mühendislerinin Hükümetin bir kanadı gibi çalışmasından, söz sahibi olmasından gururla bahsettiniz. Neden şimdi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlanmaktan, söz sahibi olmaktan rahatsızlık duyuyorsunuz?

EYÜP UĞUR- Benim sorum, İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı ile Maden Mühendisleri Odası Başkanına olacak.

Günümüzde doktorlardan bahsettiğimizde, yaşamları boyunca yaptıkları hatalar nedeniyle en fazla 5-6 hastanın ölümüne

neden olabilirler; fakat bir inşaat mühendisi ya da bir maden mühendisinin küçük bir hatası, binlerce insanın ölümüne neden olabiliyor. Bu da mühendislerin gerçekten hayatta ne kadar büyük bir yerde olduğunu, yani büyük bir yere ulaşması gerektiğini gösteriyor. Madem öyle, mühendislerimiz gerçek değerlerine ne zaman ulaşacaklar, gerçekten insanlar için ne zaman iyi bir önlem teşkil edecekler?

ÇAĞDAŞ FIRAT (*Jeoloji Mühendisliği Öğrencisi*)- Benim sorum, TMMOB Genel Başkanımıza. Osmangazi’de bulunan bütün oda başkanlarının burada olmasını isterdim. Diğer bölümlerden arkadaşlarla beraber ortak bir kanı içerisindeyiz. Jeoloji Mühendisleri Odası’nın neden gelmediğini, davet edildiyse neden gelmediğinin sebeplerini ya da buraya gelen katılımcıların neye göre değerlendirildiğini ya da neye göre çağrıldığını sormak istiyorum.

Yetkin mühendislik konusunda, diğer oda başkanlarımızın düşünceleri neler, bu konuda neler yapmaktalar? Bu konuda bilgi verirlerse sevinirim.

SALONDAN (*İnşaat Mühendisliği Öğrencisi*)- Öncelikle teşekkür ediyorum. Bizi aydınlatmak için, bizlerle bilgilerinizi paylaşmak için buraya geldiniz.

Biraz önce, Maden Mühendisleri Odası Başkanımız şöyle bir şey söyledi: “TMMOB, Barolar Birliği, bunların hepsi zamanla sol kesime geçtiler” dedi. Bunlar belli kritik noktalardaki meslekler; mühendislik, avukatlık, doktorluk, eczacılık. Madem sol kesime geçtiler de, Türkiye’de nasıl şu anda yüzde 48’e sahip bir sağ kesim var hükümet olarak? Kendimize sorduk mu hiç, halka anlatabiliyor muyuz veya halk nasıl algılıyor bizi? Bu, bize çok fazla yansıyor. Okul ortamında, geldiğinizde görmüşsünüzdür, salonun hepsi doluydu; ama şu anda çoğu boşaldı. Zaten şu anda burada kalanlar da bunu bilen öğrenci kitlesi. Biz, bu hükümetler yüzünden, ne kendimizi anlatabiliyoruz, ne de ileriye dönük bir şeyler yapabiliyoruz; ancak olduğumuz yerde sayıyoruz. Neler yapmalıyız ya da hatalarımız neler, bunları düşündük mü? Bunu çok merak ediyorum, cevaplarsanız da çok sevinirim.

SALONDAN (*Osmangazi Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Öğrencisi*)- Başkanlarımız, konuşmaları itibarıyla, bilimin ve teknolojinin insanlığın yararına kullanılması gerektiğini ve bunun toplumsal sorumluluk olduğunun altını çizdiler sürekli. Kapitalizm, bilim ve teknolojiyi emekçi halk yararına ne üretir, ne de kullanır.

Bir köye elektrik götürüyorsa, elektrikli aletler satmak için götürüyordur, araba satmak için veya ürettiği malları satmak için götürüyordur; yani halkı düşündüğü için yapmıyordur bunu.

TMMOB gibi, toplumsal muhalefet sorumluluğunu üstlenen bir örgütün, bu konuda, bilim ve teknolojiyi emekçi halkın yararına kullanma konusundaki hassasiyeti tabii ki çok önemlidir; ama bu konuda bir şeyler yapmak gerektiğini söylemekten öte, bu konuda neler yapabileceğimizi biraz tartışmamız gerekiyor aslında. Belki de bugün duymak istediğimiz şeyler bunlar.

Bugün, İnşaat Mühendisleri Odasının, Sarıyer’de yapılacak üçüncü köprü konusundaki muhalif görüşü nedir? Sarıyer halkıyla bütünleşmesi, basit bir basın açıklaması olarak değil de; Sarıyer halkıyla beraber, üçüncü köprünün maliyetini, faydasını, zararını inceleyerek, bir açıklama yapması, bu konudaki düşüncelerini dile getirmesi gerekir. Köprü yapılırsa, Sarıyer halkıyla beraber polis barikatının karşısında durabilecek midir? Maden Mühendisleri Odası, siyanürlü altın arama şirketlerinin Bergama’da yaptıkları şeylere karşı, Bergama köylüleriyle birlikte yolları kapatabilecek midir veya Karadeniz’de satılan derelere yapılan barajlara karşı, Çevre Mühendisleri Odası bu konudaki düşüncelerini söyleyecek midir? Fabrikada çalışan makina mühendisleri, fabrikadan atılan işçilerin yanında olacak mıdır? Mühendis sorumluluğuyla bu işlere destek verecek midir, bunların yanında olacak mıdır? Aslında biraz da bunları tartışmamız gerekiyor.

Biz mühendisler olarak, toplumsal sorumluluğu olan insanlarız. Bu konuda neler yapılabilir? Dikmen’de, 3 yıldır mücadele eden halkın Melih Gökçek ıstırabından kurtulması için, İnşaat Mühendisleri Odası ne kadar destek veriyor? Kentsel dönüşümün nasıl olması gerektiği konusunda bilimsel bir araştırma yaparak, oradaki halkla beraber bunu ne kadar paylaşıyor? Bizim bunları sormamız lazım.

Oda panellerimizde söylediklerimiz, özellikle kapitalizmin krizde olduğu böyle dönemlerde toplumsal muhalefeti örmek için yeterli değildir. Bunu hepimiz biliyoruz. Bunun için sokağa çıkmak lazım. Yeryüzünün aşkın yüzü olması gerektiğini söylediniz. Yeryüzünün aşkın yüzü olması için sokağa inmek lazım. Biz, sokağa ne zaman ineceğiz?

PANEL YÖNETİCİSİ- Başka sorusu olan arkadaşımız var mı?

Sorular bittiyse, yanıtlarına geçmek istiyorum.

Oda başkanlarımız müsaade ederse, ilk önce TMMOB'ye bir soru yöneltildi, TMMOB özelinde de bana bir soru yöneltildi. Bu sorunun yanıtı verilmişti aslında.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, 23 odasıyla, Türkiye'de 350 bin üyesiyle çok büyük bir örgütlenmedir. Eskişehir'de de bağlı 17 odasıyla, oda üyeleriyle, yaklaşık 8 bin üyesi vardır ve Eskişehir gündemine dair çok büyük şeyler söylemektedir.

Arkadaşımız, "Alanlara ne zaman ineceksiniz?" dedi. Biz, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği İl Koordinasyon Kurulu olarak, zaten alanlardaydık Eskişehir'de.

Dediğim gibi, TMMOB'nin 23 bağlı odası var. 15 gün sonra bir daha etkinlik yapacağız. O etkinliğe de diğer oda başkanlarını çağırırız, onlarla çok güzel bir etkinlik yaparız. Yani 23 odanın hepsini de buraya çağırmanın teknik olarak mümkün değil. Ama bir dahaki etkinliğe Jeoloji Mühendisleri Odası da çağırılır.

Teşekkür ederim.

Buyurun.

MUSA ÇEÇEN- Evet, sorularınız için çok teşekkür ediyorum.

11 Eylülde, "Bizim çocuklar başardı" mesajı gitti ya Amerika'ya, o gün, bir toplum mühendisliği için birileri düğmeye basmıştı. Önce bunu görmek lazım. Toplum mühendisliğiyle, aslında sömürü altına alacakları, dünyanın kontrolü için gelecekte BOP'un eşbaşkanlıklarına atayacakları insanların yaratılacağı toplumun tohumlarını 80'lerde ve 80'lerden önce attılar. Bütün problem burada.

Az önce çok güzel bir soru soruldu. "Arkadaşlarımıza bunu aktaramıyoruz. 'Siz, politikayla uğraşıyorsunuz, siyasetle uğraşıyorsunuz' tepkisini alıyoruz" dediniz. Çok doğru. Bu tepkinin özünü aslında buralarda aramak lazım. Yoksa, hayatın her alanı siyaset.

Az önce, TMMOB Başkanı Soğancı, 2003'teki Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nda alınan kararlardan bir bölümünü paylaştı bizimle. Neydi kararların en önemlisi? Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, siyasetin dar anlamını aşan; ama hayatın her alanını siyasetle ilişkili gören bir düzlemde toplumsal mühendislik mücadelesini ve kavgasını sürdürür. Problem burada.

Bir örnekle sizlerle paylaşmak istiyorum. 4 dönem İzmir Şube

Yönetim Kurulu Başkanlığı yaptım. Bu dönemlerde, çeşitli seçim dönemlerinde, bir sürü siyasi parti bizi arayıp derdi ki, “Program sunacağız, adaylarımızı tanıtacağız. Siz, bize yakınsınız. Sizi aramızda görmek istiyoruz.” Ben, hepsine ret cevap verdim. Çünkü sizin üyelerinizin arasında, size çok farklı sorular soran, kendinin siyaseten farklı noktalarda durduğunu ifade eden insanlar da var. Yani biz, kendini solda ifade eden, yüreği solda atan insanlar olarak, buna da çok dikkat ediyoruz.

“Bizi ziyaret edecekseniz, sizin program ya da aday tanıtım törenlerinizde, sizin siyasal reklam malzemeniz haline getirilme rizikosu vardır; çünkü basın bunu böyle yansıtır. Biz, buralara katılamayız. Kusura bakmayın. Ama program aktaracaksanız, sizi odamızda ağırlamaktan büyük memnuniyet duyarız.” Bizim yanıtımız daima bu olmuştur. Ama az önce dediğim gibi, toplum mühendisliği çok problemli bir alan ve toplumu bu yönde şekillendirmeye çalıştılar. Türkiye’de bu işlendi ve sonuçta, TMMOB de öyle bir yere geldi ki, TMMOB’yi ileri götürme kabiliyeti ve becerisini elinde bulunduran kesimler; yani solda duranlar... Ama bunların sayısı giderek azalıyor. TMMOB’nin kafası solda, gövde ve ayaklar sağa gitmeye çalışıyor. Problem burada. Yani hayatta her şeyin bir uzlaşma, bir tabi olma kültürüyle -daha da açık söyleyeyim- yalakalık kültürüyle, güce biat eden -kimdir bu güç; iktidarlardır- yani kontrol etme, karar verme süreçlerini, yasa çıkarma süreçlerini elinde tutanlara biat etme üzerinden bir ilişkiyi, ancak farklı kültürlerde görürsünüz ki, bunların zamanı doldu. 1970 öncesi biraz buna benzer bir dönemdi. Kimi bulsalar -zaten çok az sayıda mühendis var- ya müsteşar yapıyorlar, ya bakan yapıyorlardı. Bu, TMMOB’nin kuruluşundaki seçkin dönemdi.

68 kuşağının dünyadaki dönemini düşünürseniz, Türkiye’deki 6. Filoyu kovanların, Türkiye’deki farklı bir müzikle harmanlanıp, farklı bir toplumsal mücadeleyle buluşanların 70’ten sonra TMMOB’yi alıp taşıdığı noktalar burasıdır. Ne zaman ki toplumsal örgütlenme kontrol edecekleri süreçlerin dışına çıkmaya başladı, bilin ki, o zaman ya Sincan’da tanklar yürür ya da bir darbe olur.

Türkiye’de insanlar, bizim üyelerimiz, üye adaylarımız mümkün olduğu kadar politikadan uzak tutulmak suretiyle bu alandan uzak tutulmaya çalışılıyor. Her mühendis adayı arkadaşım, iki sene, üç sene sonra buradan mezun olduktan sonra; kıt kanaat, ailesinden ve ülkesinin ona ayırdığı payla zor şartlarda eğitimini bitirdikten sonra birtakım hayaller kurar. Ben de kurdum aynı hayali ve

çıktığım zaman, bir anda hayallerim yıkıldı. Şu anda mezun olan arkadaşımın, benim hayallerimin yıkılması döneminden çok daha fazla hayalleri yıkılacak. Çünkü 300 araçla bakan karşılayan Esnaf Sanatkarlar Odası her alanda girmeye çalışıyor. Diyor ki, “Benim 2,5 milyon oyum var. Benim dediğim yasayı benim dediğim koşullarla çıkar.” Elektrik mühendisleri, bilgisayar mühendisleri bundan çok etkileniyor. Şu anda, önüne gelen herkes bilgisayar alanında işyeri açıyor; çünkü bunun bir kuralı, bir yazılı belgesi, şartları yok.

Bizim bilgisayar mühendisinin, üstelik de bilim ve teknolojiyle, üniversiteyle harmanlanmış bir kültürle kendisine bir iş alanı açma şansı yok; çünkü ucuz olana yönelik bir tercih var. Bilimden, bilimsellikten giderek uzaklaştırılan, dogmayla buluşturulup sorular sorması asla istenilmeyen, biat etme ve mutlaka kayıtsız şartsız inanma üzerine bir toplumsal yapıyı Türkiye’ye dayatanlar, her türlü politik soruyu, tercihi “tu kaka” olarak ilan ediyor. Ama biz mühendisler olarak bilim ve teknolojiyle harmanlandıysak, eğer hendese kültürüyle bir arada olmak zorundaysak, ölçmek ve sorular sormak zorundayız. Öyle değil mi? Aksi takdirde, bizim varlığımızın da sorgulanabilir olduğu bir düzleme düşeriz.

Mühendislik, sorular soran, yaşamı ve soruları ölçen, bu sorular üzerinden çözüm yolları üreten bir meslek disiplini. Ama bize şunu söylüyorlar: “Hayır. Sen, inanç alanına dair olanı kabul et, sorma, biat et. Biz, ne istiyorsan onu veririz sana.” Böyle bir şey yok. Biz, kesinlikle bunu kabul etmiyoruz. Biz mühendisler olarak, tek başına mühendislerin seçkin bir zümre haline getirilip, Mehmet arkadaşımın dediği gibi, zenginleşeceği, müreffeh bir hayat yaşayacağı bir düzlemi asla talep etmiyoruz. Dolayısıyla, bu toplumda, toplumun tüm kesimleriyle, adil bir şekilde üreten, alın teriyle alın terinin bulunduğu noktada buluşan ve bunu türkülerle, şarkılarla bölüşmesini bilen; demokratik, çağdaş, eşitlikçi ve devrimci bir yaşamın inşa edileceği bir Türkiye istiyoruz.

Bu çizgiden baktığımız zaman, yetkin mühendisliği de belki buralardan inşa etmek lazım. Elektrik Mühendisleri Odasında böyle bir tartışma yok. Bu yanıt istenildiği için söylüyorum. Mühendislikte, ölçmenin ve bu ölçmeye dayalı belgelendirmenin esas olduğunu düşünüyoruz. Bu, birçok odamızda da var zaten. Aksi takdirde, toplumsal yaşam içinde, serbest çalışma hayatında, kendisine mühendis olduğu için, oda üyesi olduğu için güvenen insanların, onlar adına parasını harcayan ve bunun karşılığında bir iş beklentisinde olan insanların beklentilerinin karşılanması için, mutlaka o mühendisin ölçülmesi; eğer meslek

alanlarında yetersizlikleri varsa da, bu yetersizliklerden dolayı, hemen mesleki eğitime alınması ve o arkadaşımızın iş hayatında kendisinden beklenen koşulları ve kendisini de geliştirme noktasındaki eksiklerin giderilmesiyle birleştirerek düşünüyoruz. Çağdaş arkadaşımın yetkin mühendislikle ilgili sorduğu soruya böyle yanıt vereceğim.

Yetkin mühendislik konusu bizde tartışılan bir konu değil. Biz, sadece mühendislikte, serbest çalışma hayatında bir belgelendirme yapıyoruz. Bu belgelendirme de belli eğitimlerin sonucunda oluyor. Mesleki Sürekli Eğitim Merkezimiz var; buradan bir gelir elde etmeyi asla düşünmüyoruz. Örneğin, sadece 2007 yılı için 235 milyar civarında, Odanın diğer kaynaklarından mesleki eğitime kaynak aktarmışız, çok sayıda da üyemiz bundan yararlanmış.

Salonun boşalması konusuna gelince, salon boşalabilir. İlgili arkadaşlarımız buradadır. Belki arkadaşlarımızın daha önemli işleri de olabilir. Dolayısıyla, onu çok fazla takmıyorum. Ama Türkiye'nin gerçekten değişmesi gerekiyor. Türkiye'nin değişebilmesinin birinci şartı, şu salondan çıkarken, kendimizi ne kadar değiştirdiğimizle âlâkalı bir şey. Yoksa, o değişim kelimesi, öyle uluorta konuşacağımız bir şey değil. Değişmek için, değişimi sağlamak için, önce değişime hazır olmak gerekiyor, değişime açık olmak gerekiyor ve paylaşmaya açık olmak gerekiyor. Bu anlamda, bizlerin de değişmeye ihtiyacı var. Bu değişimi de sizlerin sorgulamasıyla, odalarda yanlış gördüğünüz konuları açık ve demokratik ortamlarda tartışmanızla, gündeme getirmenizle de sağlayacağız.

Dolayısıyla, genç arkadaşların bu soruları daha yüksek sesle sorabileceği her türlü etkinliğin gerçekleştirilmesi noktasında yaptığımız çabaların, aslında bu değişim ihtiyacına yönelik talepleri görmemizden kaynaklandığını buradan sizlerle paylaşmak istiyorum.

“TMMOB, toplumu aydınlatmak için ne yapıyor?” sorusu vardı, bir de üçüncü köprü konusu vardı. TMMOB'nin ilk köprüye ne yanıt verdiğini biliyor musunuz? Bazı siyasetçiler bunu çok farklı kullanıyorlar. Ben çok net hatırlıyorum; inşaat mühendislerinin o dönemde birinci köprü için yanıtı, “Biz, köprüye karşıyız” değildi. Çok net hatırlıyorum. Bu köprülerle öyle bir döneme gelirsiniz ki, özellikle karayollarının böylesine özendirildiği, demiryollarının “Komünist ürünü” diye tanıtıldığı, artık 4. köprünün yetmeyeceği bir noktaya giden... Dolayısıyla

Boğaz'ın üzerine köprü, İstanbul'daki toplu taşımanın çözümü değildir. Mesela, 70'li yıllarda, İnşaat Mühendisleri Odası, İstanbul Boğazı'nda demiryolu için tüp geçidi önermiştir. Bunu sizlerle özellikle paylaşmak istiyorum.

TMMOB, Türkiye'de siyasal alana dair olaylara da itiraz ediyor. Türkiye'deki iktidar mücadeleleri aslında Roma'dan çok farklı değil. Roma'daki iktidarın oluşması neyin üzerineydi, biliyor musunuz? Roma'nın bir tek kuralı vardı; o da altın kuralıydı. Kendisi de altından oluşuyordu zaten. Altını olan, kuralı koyuyordu. Dolayısıyla, bu dönemde de Türkiye'deki Siyasal Partiler Yasası'nı kimsenin değiştirmedğine bakarsanız, aslında altını olanların kuralı koymaya devam ettiğini; yani Roma'dakine benzer bir kültürün bizde de devam ettiğini görüyoruz.

Türkiye'de siyasal alanı halk finanse etmemektedir. Tam tersine, siyasal alanda kendileri tarafından finanse edilen egemen kesimler siyasal alanı kontrol ederek, Türkiye'deki kapitalist paylaşımın temellerini oluşturmaktadır. Tam da çatışma bu noktada çıkıyor. TMMOB de bu konudaki düzlemleri açığa çıkardığı için aslında biraz da o muhalif denilen noktaya itiliyor. Enerji alanında yaşananlara bakın.

Neydi Türkiye'deki tartışmaların özünde yatan şey? 90'larla birlikte, 24 Ocak Kararlarıyla 12 Eylül hazırlanmıştı. 12 Eylül'ün hazırlanması sürecinden sonra da Turgut Özal'ın iktidara gelmesi, 90'larda özelleştirme rüzgarlarının estirilmesi, GATT ve GATS süreçleri, mal ve hizmetlerin tüm ulusal duvarlar yıkılmak suretiyle serbest dolaşıma açılması ve ondan sonra da yavaş yavaş regülasyon ve deregülasyon, artık kuralsızlaştırılmış bir piyasa yapısı ve ondan sonra da özelleştirmeler. İlk tartışmaları çok net hatırlıyoruz. Karşı çıkmıştık o zaman. "Devlet, sütle de uğraşır mı?" söylemi vardı. Devletin, sütle niçin uğraşması gerektiğini bugünlerde çok iyi anlıyoruz. Çünkü hangi marka alırsanız alın, şöyle bir ibare görürsünüz: "Bilmem ne süt. Süt Üreticileri Birliği'nin üyesidir." Bir kartel oluşmuştur. Artık süt üreticilerine, o kartelin oluşturduğu fiyatın üzerinde fiyat teklif edemez kimse. Dolayısıyla, süt üreticilerinin belli bir sınırdan tutularak sömürülmesi tezgahı tamamlanmıştır. Dolayısıyla, devletin sütle uğraşmak zorunda olduğunu şu anda çok daha net anlıyoruz. Enerji alanında olanlar, haberleşme alanında olanlar... Şimdi birileri bağıyor. Hiç durmadan konuş, hiç durmadan mesajlaş. Peki, ne konuşacağız? Ne konuştuğunuzun önemi yok, sadece konuşun; konuşmanız onlar için yeter. Hatta bol miktarda mesaj indirin, mesaj atın. Çünkü onun sayesinde bu sistemin çarkları yağlanıyor. Mesele burada.

Buradan hepinize çağrı yapıyorum. Önümüzdeki yılbaşından, bayramdan itibaren, anneler, babalar, teyzeler gününde kimseye mesaj göndermeyeceğim.

Geçenlerde çok güzel bir elektronik posta geldi. 180 milyon mesaj atılmış bir gecede. Vodafone, Turkcell, “Anneler Günü, Babalar Günü ne kadar iyi geliyor bize” diyor. Gerçekten mesajlar son derece aykırı. Halbuki, bunun yerine elektronik posta atın. Bundan kimse bir şey kazanmıyor. Alabiliyorsak, UNICEF’in ve benzeri yardımlaşma kurumlarının kartları var; belki buraya dönmek lazım.

Önümüzdeki bayramda, anneler, babalar, teyzeler, sevgililer gününde kimseye mesaj atmayacağım. Kimse de gücenmesin.

Evet, işimiz çok zor. Ama az önce Mehmet Başkanın da dediği gibi, hakikaten kurtulmak yok tek başına. Yakında teknoloji üniversitelerini açıyorlar. Bu teknoloji üniversiteleri denilen yapılar iki yıllık meslek yüksekokulları. Çünkü bundan yaklaşık 14-15 yıl kadar önce, birdenbire esnaf ve sanatkarın Türkiye’de 1,5 milyon oyu olduğunun farkına varmıştı İzmir Milletvekili Akın Gönen. Meclis’te bir yasa teklifi verildi. Bu yasa teklifiyle, esnaf ve sanatkarlar odalaştırıldı. Halbuki meslek odası, serbest meslek mensubu olabilecek yapıların oluşturduğu örgütlenmelerdi. 61 Anayasası böyle kurmuştu bunu. Şimdi Türkiye’de, esnaf dernekleri oda haline getirildi ve bunların da mühendislik yetkilerinin bir kısmını kullanmasının önü açıldı. Hâlâ Meclis’te de başka yetkiler için uğraşılıyor. Hesap da oy hesabı.

Bir benzeri teknoloji üniversitelerinde yapıldı. Yakında, her ana-babanın, “Benim çocuğum açıkta kalmadı” duygusunu sönmürmek üzere, şu anda bütün iki yıllık meslek yüksekokulları “Teknoloji mühendisi” unvanı adı altında mezun verecek, yeni mühendisler yetiştirecek.

Kapitalizm, arz fazlasını çok sever emekte. Çünkü arz fazlası olduğu zaman, istediğini istediği zaman kapının önüne koyar, istediğini istediği ücretten çalıştırır. Olay bu kadar barizdir. Dolayısıyla, eğer bu hayatın içinde kendinizin, sevdiklerinizin, yakınlarınızın geleceğini en azından belirli bir düzlemde tutabilme, çevrenizi de bu anlamda aydınlatabilme gibi bir derdiniz varsa, politika yapmak zorundasınız. Bu politikayı da, siyasetin dar anlamını aşan bir şekilde; ama hayatın her alanında, peynir fiyatından ekmek fiyatına kadar ilişkilendiren bir düzlemde yapmak; meslek hayatımıza, geleceğimize, ülkenin ve halkın geleceğine sahip çıkmak zorundasınız. İşte bunun için politika

yapmak zorundayız. Bunun yolu da, bizim gibi, yasal kurum ve kuruluşlarda, örgütlerde örgütlenmekten; ortak mücadeleyi, zamanı geldiğinde alanlara, zamanı geldiğinde salonlara taşımaktan geçiyor.

Önümüzdeki sene, burada bir etkinliğimiz daha olacak; Elektrik, Elektronik, Bilgisayar ve Biyomedikal Mühendisliği Eğitim Sempozyumu. Burada, mühendislik eğitiminde yaşanan sorunların neler olduğunu, iş alanları açısından bizi hangi tehlikelerin beklediğini tartışacağız. İstanbul Teknik Üniversitesi'nden Ahmet Dervişoğlu'nun çok güzel bir sunumu vardı. Bir ara Türkiye'de, inanılmaz boyutta elektrik-elektronik mühendisliğinde elektronik alanını semirtiler söylem olarak. Peki, iş alanı var mıydı? Ahmet Hoca'nın sözleriyle söylüyorum: "Türkiye'de sadece televizyon yapılmaktadır. TAE, ASELSAN, HAVELSAN gibi kurumları çıkarırsanız, Türkiye, sadece televizyon yapmaktadır, televizyon imalatından başka üretim yapmamaktadır. Türkiye, zaten üretim yapmamaktadır; problemi budur."

Sabahtan beri yine politika yapıyorum. Hay Allah!

Çok teşekkür ederim.

SERDAR HARP- Tekrar merhaba.

Ben, bir-iki şey söyleyeceğim. Özellikle Türkiye'de halkın siyasetten uzaklaştırılması yönündeki programlı faaliyetlere ilişkin birkaç şey söyleyeceğim. Birincisi, 46'da veya 48'de, ABD Büyükelçisinin ABD'ye yolladığı raporla ilgili. Şöyle diyor: "Eğitim ve bilinçlenme, Türkiye'de çok hızlı geliyor. Eğer böyle gelişirse, halkı kontrol altına almak mümkün değil. Bunun önlenmesi lazım." 50'den sonra köy enstitüleri kapatılıyor. 70'te, Memduh Tağmaç, "Sosyal gelişme ekonomik gelişmenin önüne geçmiştir. Bunun önlemine almak lazım" diyor ve önlemine alıyorlar. Bunların hepsinde sosyal gelişme engellenmiştir. Türkiye'de bütün askeri darbelerin, 60 dahil, önemli özelliği, doğal sosyal gelişmenin önüne geçmesidir. Dolayısıyla da Türkiye'de siyaset, hiçbir zaman doğal mecrasında devam etmemiş ve her seferinde birileri tarafından yönlendirilmiş, birileri tarafından halkın kafasına vurulmuştur. En son da 80 darbesi ve 80 sonrasında da solun ortadan kaldırılmasıyla birlikte, dini gericiliğin, özellikle cunta tarafından geliştirildiği bir süreç yaşanmıştır. Bugün, yüzde 47-48'lere varan oy potansiyelleri yaratılmıştır. Çünkü solun oy potansiyeli olan emekçilerin bulunduğu bölgeler, emekten yana güçlerin örgütsüzlüğü nedeniyle özellikle dini gericiliğin eline düşmüştür. Türkiye'de, hiçbir zaman halkın direkt siyaset yapması sağlanmamıştır. Bugün de bu süreci yaşıyoruz.

Sola düşen görev nedir, demokrat ve devrimci güçlere düşen görev nedir; elbette, birebir halkla yüz yüze politika yapmaktır. Bugün beceremediğimiz budur. Biz, 12 Eylül sonrası süreçte, bir türlü emekten yana güçlerin birlikteliğini, bir arada mücadelede ederek gelişmesini ve örgütlenmesini sağlayamadık. Bu, özellikle demokratların, devrimcilerin, ilerici güçlerin, emekten yana güçlerin bir eksikliğidir ve hâlâ devam ediyor. Aksi takdirde, bugün Türkiye’de dini gericilik değil; tam tersi, emekten yana güçler çok güçlü olurdu. Hele de bu kriz döneminde, böyle elverişli dönemlerde çok daha hızlı gelişme imkânı olurdu.

Bakın, burada şunu ayırt etmek gerekiyor: Bir siyasi partiden beklediğiniz görevleri bir meslek örgütünden bekleyemezsiniz, bir meslek örgütünün bir siyasi parti gibi davranmasını bekleyemezsiniz. Meslek örgütleri, mesleki sorunlardan yola çıkarak politika yaparlar. Ama bu, tüm ülkenin bütün sorunlarına ilişkin söz söyleme hakkının olmadığı anlamına gelmez. Her konuda söz söylerler; çünkü bizim alanımız, TMMOB bileşenlerinin alanı, tüm sorunları kapsayan bir alandır. Dolayısıyla da biz, her konuda söz söyleriz, her konuda politika yaparız; ama bizim yaptığımız politika, iktidarı yıpratır; iktidara yürüyen bir politika değildir, iktidara yürüyenlerin önünü açan bir politikadır. Ama eğer siz, toplumsal güçler, emekten yana olan güçlerin örgütlenmesini oluşturamamışsanız, meslek örgütlerinin açtığı kulvarı, verdiği malzemeyi kullanamazsınız.

Arkadaşımız, “Ne zaman sahaya ineceğiz?” dedi. TMMOB, her zaman sahadadır. Meslek örgütü yöneticilerinin toplamı, herhalde bir 600-700’ü bulur. Bu 600-700 kişinin sahaya inmesi hiçbir şey ifade etmiyor. Ankara’da geçen yıl yapılan mitingleri, özellikle kasım mitingini, eylül mitingini hatırlıyorsunuz. Ciddi mitinglerdi. Buradaki kaç arkadaşımız oradaydı; üç-dört arkadaşımız. Bunlar çok önemli şeyler. Eğer güç olmak istiyorsanız, kiteselleşmek zorundasınız. Kiteselleştiğiniz oranda politikada etkin olursunuz. Eğer orada 20 bin kişi değil, 200 bin kişiyi toplayabiliyorsanız, sizin her söylediğiniz yapılır, yapılmak zorundadır. Ama eğer sadece konuşarak, sadece bilgisayar başında, sadece sohbet toplantılarında politika yapıyorsanız, bu politikanın doğuracağı sonuç ancak bu kadardır. Ama ben biliyorum, bütün meslek örgütü yöneticisi arkadaşlarımla tamamı o mitinglerde var. Otobüs kaldırıyorlar, olanak sağlıyorlar; ama gelen, buna ilgi duyan insan sayısı çok az.

Biraz önce arkadaşımızın da söylediği gibi, bu, halkın politikadan uzaklaştırılması sürecinin bir sonucu. Hiç kimseyi suçlamıyorum.

Ama şunu bilmek gerekiyor: Eğer bir güç olmak istiyorsanız, kiteselleşeceksiniz.

Dikmen’de, kentsel dönüşüm projesinde, inşaat mühendisleri birçok şey yapıyor. Eğer Dikmen’le ilgileniyorsanız, gittiyse niz oraya, bir konuşun. Birçok şey yapıyor, ama yaptığı şeyler meslekten doğru yaptığı şeylerdir. Oradaki halk kendi taleplerini gündeme getiriyorsa eğer, o taleplerin yanında inşaat mühendisleri, makine mühendisleri, elektrik mühendisleri, tüm TMMOB bileşenleri vardır, TMMOB vardır. Eğer halk sahip çıkmıyorsa, TMMOB bileşenleri ne yaparsa yapsın, orada güç olamaz. Eğer oradaki halk bilinçlendirilebiliyorsa, eğer halk kendi sorunlarına sahip çıkıyorsa, TMMOB bileşenleri onun yanındadır, onunla birlikte dir, mücadelenin içindedir. Böyle olmuştur, böyle de olacaktır.

Bir arkadaşımız, “Bir doktorun hatasıyla bir kişi ölüyor da, bir inşaat mühendisinin hatasıyla yüzlerce, binlerce kişi ölüyor” dedi. İşte, yetkin mühendislik burada. Biçimini tartışabilirsiniz bir şeyin, “Böyle olmasaydı, şöyle yapılırdı” diyebilirsiniz; ama nasıl çocuğunuzu doktora götürürken, anne-babanızı doktora götürürken uzman arıyorsanız -ki, bakın, bir kişi ölüyor, ölen sadece anneniz ya da babanız oluyor- nasıl otomobil alırken en iyisini almaya çalışıyorsanız -hayatınız söz konusu- bir konutta otururken de en doğal hakkınız, sağlam, sağlıklı, güvenli, sosyal, sürdürülebilir bir konutta oturmaktır. Tüm halkın bu tür konutlarda oturma hakkı vardır. Eğer bu tür konutları üretmek istiyorsak, o zaman, uzmanlaşmayı sağlamak zorundayız.

Bir mühendis mezun oluyor, bir baraj projesine de imza atabiliyor, 45 katlı bir konut projesine de imza atabiliyor, duble yol projesine de imza atabiliyor vesaire. Denizden çıkarılan kumla, projesine göre uygulanmayan donatıyla, iyi karılmayan bir betonla, en ufak bir afette, hatta afete gerek kalmadan çöken yapıların önüne geçilmelidir. Yetkin mühendislik bu ihtiyaçtan doğmuştur, belgelendirme bu ihtiyaçtan doğmuştur.

Biçimini tartışabiliriz. Bir defa, bu gerekli mi, gereksiz mi, bunu tespit etmek gerekiyor. “Yetkin mühendislik öyle olmasaydı da, böyle olsaydı” denilebilir. Konuşulur, tartışılır. Belki eksigi vardır, hatası vardır, düzeltilir. Ancak, önemli olan, bir gerekliliğin tespitidir. Eğer bu gerekliliği tespit ediyorsanız, bu alanı düzenleyecek insanlar bu gerekliliği yerine getirmek için çaba sarf etmek zorundadır. Yoksa, halka karşı suç işlemiş demektir. Bir oda yöneticisi olarak, eğer bilinçli olarak bunu yapmıyorsam, o

zaman, halka karşı suç işliyorum demektir. Çünkü yarın, bizim yaptığımız konutların altında o halk oturacak. Kapitalistler zaten sağlıklı konutlarda oturuyorlar. Dolayısıyla, bunu bu şekilde değerlendirmek gerekiyor.

Yetkin mühendislik ne oldu; yürütmesi durduruldu. Yeni bir yönetmelik hazırladık. Bu yönetmeliğimiz Yetkin Mühendislik Yönetmeliği olmayacak, Yetkinlik Belgelendirme Yönetmeliği olacak; yani belgelendirmeye dönüştürüyoruz.

Arkadaşlar; fikir sahibi olmadan kanaat sahibi olmayın. Yetkin mühendislikle ilgili yapılan birçok tartışmada şunu gördüm: Ta 1989'da yapılan bir yasa teklifinin, hâlâ sanki bugün yetkin mühendislik gibi tartışıldığını gördüm. Yetkin mühendislik, hiçbir yeni mezun arkadaşımızın imza yetkisini elinden almıyor. Sadece şunu yapıyor yetkin mühendislik: Odanın referanslı mühendisleri. Oda şunu diyor: "Ben, şu mühendisimin yaptığı projeye kefilim. Bu, şu alanda yetkinleşmiştir." Mesela; barajda, konutta. Sadece bunu söylüyor. Bakın, hiçbir yetkiyi elden almıyor.

İnceleyin, yetkin mühendisliği ayrıca tartışalım. Doğrusu, yanlış olabilir; ama önemli olan, gerekli mi, gereksiz mi, bunun tespitidir.

Üçüncü köprüye ilişkin olarak Odanın görüşü nedir? Sayın Başkanımın söylediği gibi, aslında 70'ten beri Odanın görüşü belli, ulaştırma politikalarına ilişkin görüşleri belli. Lastik tekerlekli motorlu araçların, özellikle kentlerde trafiği nasıl altüst edeceğini ve toplu taşımacılığın, özellikle de raylı sistemin kullanılması gerektiği üzerinde görüşleri belli Odanın. 70'ten beri aynı şeyi söylüyor Oda.

Doğru söylüyorsunuz, Sarıyer halkıyla birlikte hareket etmek gerekiyor. Ama sadece İnşaat Mühendisleri Odası değil, halkın birlikte hareket etmesi gerekiyor. Bu bilince erişmiş insanların hareket etmesi gerekiyor. Çünkü bunları yaptığınızda, sizi salt siyaset yapmakla suçluyorlar. Biz, siyaset yapıyoruz, politika yapıyoruz; ama ulaştırma politikası yapıyoruz. Bu, bizim görevimiz.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET TORUN- Değerli arkadaşlar; zaman geçiyor, süre de kısıtlı. Ben, kısa kısa bir şeyler söylemeye çalışacağım. Ama başta söylemeyi unuttuğum bir teşekkürü yaparak sözlerime başlamak istiyorum. Bu etkinliği düzenleyen ve bizi buraya çağıran, başta Derya arkadaşımız olmak üzere, öğrenci temsilcilerimize ve katkı koyan herkese Odam adına tekrar teşekkür ediyorum.

Birkaç soru vardı. Birinci soru, “1940-60 yılları arasında maden mühendislerinin Hükümetin bir kanadı gibi çalışmasından gururla bahsettiniz. Şimdi neden Enerji Bakanlığı’na bağlanmaktan sıkıntı duyuyorsunuz” şeklindeydi.

Değerli arkadaşlar; 1940’lı yıllara baktığımız zaman, madencilğin Gayri Safi Milli Hâsıladaki payı yüzde 40’larda, yani yarıya yakın bir payı var. Çok ciddi bir atak başlatılmış; MTA kurulmuş, maden aranıyor, Etibank kurulmuş, madenleri işletiyor, Sümerbank kurulmuş ve bir sanayi hamlesi başlamış. Arkadaşların da dediği gibi, mühendisler, o sanayileşmenin içinde kendini bulan, kendine yer edinen unsurlar. Dolayısıyla, orada mühendisler de mutlu; çünkü üretiyorlar, bir şeyler kazandırıyorlar topluma. Oysa 1980’den sonra, bu özelleştirme politikalarıyla birlikte, artık üretimden tamamen kopma, ithalata dayalı projelerle de mühendisler kimliklerini kaybetmeye başladılar, kişiliklerini kaybetmeye başladılar ve bu anlamda da ciddi bir sıkıntı yaşamaya başladılar. Enerji Bakanlığı’na bağlanmada itirazım, Oda bazında. Yani meslek odaları muhalefet örgütleridir. Biraz önce başkanlarım birçok defa söyledi. Bağımsız, proje üreten, yol gösteren örgütlerdir.

Yine 1946 yılında, Türkiye’ye yapılacak ekonomik yardım öncesi, Marshall Yardımı öncesi, ABD Kongresine bir rapor sunmak üzere, 20. Yüzyıl Vakfı tarafından görevlendirilen bir iktisatçı, “Türkiye’nin Bugünkü Ekonomik Durumunun Tenkidi” adlı bir rapor hazırlıyor. Raporda diyor ki, “Türkiye’nin ağır sanayi kurması gerekli değildir. 37 yılında kurulan Karabük Demir-Çelik Fabrikası kapatılmalıdır. Uçak, makine, motor projeleri iptal edilmeli ve bu yatırımlara yönelinmemelidir. Demiryolu yerine karayolu yapılmalıdır. Sanayi bırakılmalı, tarımla kalkınılmalıdır. Aksine, proje geliştiren yöneticilere ABD dostu gözüyle bakılamaz.”

Aslında bu projenin tamamı uygulanmış Türkiye’de ve ABD dostu olarak kalmış yöneticiler. Geline nokta bu. Bizim bunları tartışmamız gerekir. Yoksa, meslek odaları olarak niye çok fazla yol alamadık, nerede hata yaptık?.. Tabii ki eksiklerimiz vardır, tabii ki hata yapıyoruz. Halkla birlikte, işçilerle birlikte, emekçilerle birlikte daha çok kol kola girmeliyiz, daha çok meydanlarda olmalıyız, bu doğru; ama zaten olmaya çalışıyoruz.

Ben, devlet memuruyum, TKİ’de çalışıyorum; ama Odamın her türlü etkinliğinde, her türlü eyleminde, TMMOB’nin her türlü eyleminde olmaya çalışıyorum, oluyorum da. Ama sizleri de oralarda görmek istiyoruz arkadaşlar. Güç, birlikten doğuyor.

29 Kasım mitinginde, orada 50 bin kişi değil de, 500 bin kişi olsaydık, zannediyorum, sesimiz çok daha gür çıkacaktı.

Bir arkadaşımız, “Maden mühendislerinin hatası, yüzlerce can kaybına neden oluyor. Mühendisler ne zaman değer kazanacaklar bu anlamda?” diye sordu.

Değerli arkadaşlar; bu bir sistem sorunu aslında. Biraz önce Başkanımız, yetkinlikle ilgili bir şeyler anlattı. Ama ben, daha ziyade genel sistemle ilgili bir şeyler söylemek istiyorum.

Özelleştirme sonrası, madencilik sektöründe iş kazaları arttı. Üretim ilişkileri, taşeron ilişkileri, denetimin tamamen yok olmasıyla da iş kazaları arttı. Şu anda, yılda yaklaşık 500 kişi maden kazalarında hayatını kaybediyor, 2-3 bin arkadaşımız da sakat kalıyor. Bunların içerisinde maden mühendisleri de var. 2-3 sene önce, bir bayan maden mühendisi arkadaşımız yeraltında vefat etti. Kastamonu’da, kömür ocağında meydana gelen bir patlamada hayatını kaybetti. Yine arkadaşlarımızdan 5-6 tanesi bu tür patlamalarda hayatını kaybetti. Dolayısıyla, mühendis, işçi olarak bakmıyoruz onlara. Orada çalışanların iş güvenliğini sağlayacak mekanizmaları oluşturacak sistemin kurulması gerekiyor. Ama kâr öncelikli olarak yapılan bütün işletmelerde, maalesef, iş güvenliğine ilişkin yatırımlar da kârlılığın bir parçası olarak algılanıyor, burada insan faktörü yok sayılıyor.

Maden Mühendisleri Odası, bu kazaların önlenmesinin, kâr amaçlı yatırımdan ziyade, insan öncelikli, emek öncelikli politikalar uygulanması ve kamu öncelikli bir üretim modellemesiyle ancak mümkün olacağını bilincinde. Ancak, bunu yaparken de, hem üyelerimizi iş güvenliği anlamında eğitmeye gayret ediyoruz, eksiklerini tamamlamaya gayret ediyoruz.

Geçen sene, bir iş güvenliği kampanyası düzenledi Odamız ve 3 bin 500 maden işçisini -ki, bunların hiçbiri sigortalı değil, sendikası değil- toplayarak, haklarını anlattık kendilerine, örgütlülüğünü anlattık, Odayı anlattık, çalışma koşullarını anlattık. “Biz, bunları ilk defa duyuyoruz” şeklinde geri dönüşler oldu. Bu alanda da bir şeyler yapmaya gayret ediyoruz. Yeterli midir; değildir. Ama hep beraber olursak, daha çok üretiriz diye düşünüyorum.

“TMMOB solda olmasına rağmen, sağ kesim niye yüzde 48 oy alıyor?” sorusunu arkadaşlar cevaplandırdı, ama ben bir şey söyleyeyim. 1969 yılında, Abdullah Gül, Milli Türk Talebe Birliği Üyesi. Deniz’ler, Mahir’ler, İbo’lar da o zaman devrimci öğrenci örgütlerinde yönetici veya üyedir. Nerede bizim Deniz’ler,

Mahir'ler, İbo'lar, ne oldu? Çankaya'ya kim çıkacak arkadaşlar; tabii ki Abdullah Gül'ler çıkacak. Zaten 1980'lerde, "Biz başardık, arkadaşlarımız başardı" diyerek, muhalefeti ezerek, silindir gibi geçildi. Yeni yeni toparlanmaya başlıyor Türkiye'de sol. Dünyada da bunun benzeri yaşanıyor. Yani dünyadaki sol hareketler de çok güçlü değil. Zaten güçlü olsa, onun yansıması, 68'ler gibi, mutlaka bizlere gelecektir. Ama Latin Amerika'daki bir kıpırtı, Fransa'daki öğrenci hareketleri, Yunanistan'daki öğrenci hareketleri bile heyecan yaratmıyor gençlik kesiminde. Bunlar mutlaka karşılığını bulacaktır, ama bu bir süreç meselesidir. Mücadele etmek gerekir, emek vermek gerekir diye düşünüyorum, yılmamak gerekir diye düşünüyorum.

Yine bir arkadaşımız, "Siyanürle altın aramada, Oda, Bergama halkıyla beraber midir?" gibi bir soru sordu.

Öncelikle bir şeyi düzelterek başlayayım. Altın aramacılığında siyanür kullanılmıyor, aramada kullanılmıyor. Sürekli söylendiği için, dizilere geçti şimdi. "Yol Arkadaşım" diye bir dizi var; orada da siyanürle altın araması diye geçiyor. Altın, siyanürle aranmıyor. Siyanür, sadece altının zenginleştirilmesinde kullanılıyor. Savunduğum için söylemiyorum, sadece bir teknik bilgi olarak söylüyorum. Ama Maden Mühendisleri Odası olarak biz, sadece altınla ilgili değil; tüm madenlerle ilgili, tüm yeraltı kaynaklarıyla ilgili olarak şunu söylüyoruz: Bir, kamu yararı var mıdır bu işletmecilikte; yani bu halkın yararına mıdır, bu ülkenin yararına mıdır? Var ise, çevreye uyumlu mudur, çevresel sorunlar çözülebiliyor mu, tolere edilebiliyor mu, ona bakarız. Üç, yerel halkın onayı var mıdır, ona bakarız. Eğer bu üç argüman da yerine oturuyorsa, yapılabilir veya yapılmaz diye karar veririz. Dolayısıyla biz, Bergama'da da, Uşak Eşme'de de, Kaz Dağları'nda da hep aynı politikayı uyguluyoruz.

Kaz Dağları'yla ilgili basın açıklamamızda şunu demiştik: "Kaz Dağları tamamen milli park haline getirilsin. Orada madencilik yapılmasın; ama bunun yanında, hiçbir sanayi tesisi de yapılmayın. Çünkü milli parktır." Oysa, Kaz Dağları'nın Edremit'e bakan tarafları turizme açıldı, yapılaşmaya açıldı, imara açıldı. Bir tane zeytinlik göremezsiniz şimdi orada. Bu olumsuz örneği örnek olarak sunmak için söylemiyorum; yani genelde bir politika uygulamak lazım. Bu anlamda da Odamız, bu üçlü kriterin mutlaka olması gerektiğini her yerde söyler. Bu, Murgul'daki bakır için de, Zonguldak'taki kömür için de böyledir.

Arkadaşlar; tabii, biz politika yapacağız. En doğal hakkımız diye

düşünüyoruz. Çünkü bizim iktisatçılardan öğrendiğimiz şu: Yaşam için gerekli olan her türlü etkinliğe ekonomi deniliyor. Politikanın tanımında ise, ekonomik kaynakların paylaşımı, bölüşümü olarak değerlendiriliyor. Eğer ekonomi insan içinse, o paylaşım ve bölüşüm de insan için olacaktır. Bu paylaşımın da adil olması için, insani olması için, politika yapmak zorundayız. Her şeyden önce, mühendislikten de önce, insan olmanın gerekliliği olarak yapmak durumundayız. Bu anlamda da elimizden geldiğince, ülkemizin ve insanlığın lehine üretmeye gayret ediyoruz.

Katılımınız için, Odam adına ve şahsım adına tekrar teşekkür ediyorum sizlere.

ALİ EKBER ÇAKAR- Değerli arkadaşlar; biraz önce oda başkanlarımızın da ifade ettiği gibi, eğer doğru bir kurgulama yaparsak, iki şeyi birbirinden ayırmak lazım; meslek odalarıyla siyasi partileri birbirinden ayırmamız lazım. Ben, 1978 mezunuyum. 1978 yılından beri bu odaların içerisinde bir şekilde görev alıyorum. Öğrencilik hayatımda da yine Odayla ilişkilerim vardı, gelip gidiyordum. 1970'li yıllardan beri hep şu söylenirdi: "Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, siyasi partilerin yapamadığı işleri üstlensin. İnsan Hakları Derneği eğer görevini yapamıyorsa, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği bir İnsan Hakları Derneği olsun."

Bizim meslektaşlarımız kendi alanlarında sendikalaşmak yerine, sendikal örgütlenmeyi hayata geçirmek yerine, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'ne bir görev biçtiler; sendikal faaliyetleri yürütmek ve sendikal faaliyetler sonucu elde edilecek hakları Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'nin almasını istediler. Böyle bir şey olmaz. Mesleki demokratik bir kitle örgütü, kamu adına kamu görevi yapan bir örgüt mensuplarıyız. Proje ve denetim aşamaları dahil olmak üzere, her aşamada mühendisler vardır; ama bu mühendisler bunu yaparlarken kamu adına yaparlar, kamu denetimi yaparlar. Yani sokaktaki Mehmet Ağa adına, Hasan Ağa adına, fabrikadaki işçi Hasan Ağa adına bu denetimleri yaparız biz.

Aslında Türkiye'yi bir değerlendirmeye tabi tutmak gerekirse, belli eşikler vardır. 1950 yılı, Türkiye için bir eşiktir. Bir sürü kazanımlarımız, 1950 yılından sonra, özellikle "Marshall Planı"yla birlikte değişikliğe uğramıştır. Siz, sadece birinci köprüye, ikinci köprüye, üçüncü köprüye karşı çıkmakla ulaşım politikalarını çözemezsiniz. Karayollarını çoğaltmakla, duble yollar yapmakla ulaşım politikalarını çözemezsiniz. Türk Mühendis Mimar Odaları

Birliği, birinci köprüye de nasıl karşı çıkılması gerektiğini söylemiştir, ikinci köprü için de söylemiştir, üçüncü köprü için de söylüyor. Yani köprüleri çoğaltmakla, İstanbul'un ulaşım politikalarını çözemezsiniz. Türkiye'de karayollarına ağırlık vermekle, yük ve yolcu taşımacılığının yüzde 98'ini buraya aktarmakla ulaşım politikalarını çözemezsiniz. Kamu adına, ama bilimsel temelde ve doğru olarak söylenilmesi gereken şeyleri söylemiştir.

Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği'ni oluşturan, biz odalarız. Biz odalar çalışırsak, Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği çalışır; eğer biz çalışmazsak, o da çalışmaz. Odalar olarak biz, tahkime, MAI'ya, MIGA'ya karşı çıkmışız; meslek alanlarımızın daraltılmasına karşı çıkmışız, özelleştirmelere karşı çıkmışız, PETKİM'in özelleştirilmesine karşı çıkmışız, SEKA'nın özelleştirilmesine karşı çıkmışız, Seydişehir Alüminyum Tesisleri'nin özelleştirilmesine karşı çıkmışız, alanlarda eylemler yapmışız ve aynı zamanda alanlarda bulunmuşuz Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği olarak.

Hatırlıyor musunuz, Emek Programı diye bir program vardı. Eğer Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği olmasaydı, bugün emek bileşenleri diye tanımladığımız Emek Platformu olmazdı. Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, burada kamusal bir görev üstlenmiş, onlara öncülük etmiş, o emek bileşenlerini bir araya getirerek de Emek Programını yazmıştır. Bu Emek Programını yazarların içerisinde, burada bulunan arkadaşların odaları da dahil olmak üzere, burada bulunmayan odalarımızın da temsilcileri vardı.

“Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği mücadele etmiyor” ya da “Yeterince mücadele etmiyor” dersek, haksızlık etmiş oluruz. Ama “Daha iyisini nasıl yapabiliriz?” demek farklı bir şeydir. Örgütlenmek, bir ihtiyacın ürünüdür. Eğer bir şeye ihtiyaç duyarsanız örgütlenirsiniz, ihtiyaç duymazsanız örgütlenmezsiniz. Bugün, öğrenci arkadaşlar eğer bir şeye ihtiyaç duyuyorlarsa, tabii ki bir araya gelecekler ve örgütlenecekler.

Bir şey daha söyleyeyim. Yeni fikirleri, yeni düşünceleri, bilim ve tekniğin ışığında insanlara anlatmak o kadar kolay değil. 1900'lü yıllar, I. Meşrutiyet, II. Meşrutiyet, Cumhuriyet, arkasından 12 Eylül 1980 gibi müdahaleleri yaşamışsınız, yani bu tür depolitizasyon aşamalarından geçiyorsunuz. Zaman zaman yükselişler gösteriyor, zaman zaman durağanlıklar gösteriyor. Ama bu, bizi hiçbir zaman yıldırmamalı. 1980 24 Ocak Kararlarını hayata geçirmek için, kapitalist sistemin kendi politikalarını, kendi uygulamalarını

çok daha rahat hayata geçirmek için uyguladıkları bir sistem.

Ben, ortaokulda ve lisedeyken sol düşünceyle tanışan ve oradan beslenerek üniversiteye gelen biriyim. Benim çocuğum 1980 sonrası kuşağı. Kendim sol bir aileden gelmeme rağmen, kendi çocuğuma bile solu anlatmakta zorluk çekiyorum; çünkü sadece aileden gelmiyor. Sonuç olarak, çevreniz, içinde bulunduğunuz ortam da sizi şekillendirebiliyor aynı zamanda.

24 Ocak Kararları ve bizim ülkemize karabasan gibi çöken 12 Eylül faşist diktatörlüğü, insanın örgütlenmemesi, düşüncelerini paylaşmaması ve ideolojik anlamda kendini yetiştirmemesi, geliştirmemesi için, elinden gelen her türlü çabayı ve engeli ortaya koyuyor. Bir depolitizasyon dönemi yaşadık.

Hatırlar mısınız, Türkiye’de ilk eylemlerin ortaya çıktığı tarih 1989. Bahar eylemleriyle birlikte başlayan sendikal süreci hatırlayın. Sene 1980, sene 1989. 9-10 yıl sonra insanlar ancak kıpırdanmaya başladı.

Dolayısıyla, kendimize haksızlık etmeden, ama çok rehavete de kapılmadan, birlikte hareket ederek, kitleselleşerek ve de siyasallaştırarak... Bu çok önemli. Birbirimizi siyasallaştırmak zorundayız, kendimizi siyasallaştırmak zorundayız. Eğer çevrenizi ve kendinizi siyasallaştıramazsanız, bu hareketi büyütemezsiniz. Bu hareketin büyümesinin en temel argümanı siyasallaştırmaktan ve kitleselleşmekten geçer. Kendimizi daraltmayalım, çevremizi daraltmayalım, daha çok genişleyelim.

Buradaki birtakım insanlar gidebilir. Çünkü mühendisin sınıfsal karakterine baktığımız zaman, seçkin bir yapısı vardır. Küçük burjuva sınıf karakteri dediğimiz bir karakter vardır. Mühendis kesimi, bir taraftan zengin olmak isteyecektir, bunun için düzenle bağına kurmak isteyecektir, düzenle bütünleşmek isteyecektir; ama bunu yapamayacaktır, süreç içerisinde gittikçe işçileşecektir, o zaman da sizin yanınızda yer alacaktır. Bu ikilem içerisinde gidip gelecektir sürekli. Bizim küçük burjuva sınıfsal karakterimiz bunu gerektiriyor. Yapımız bu. Farklı bir rol biçtiremeyiz kendimize. İşsiz kaldığınız zaman, işinizi kaybettiğiniz zaman, zenginleşemediğiniz zaman, proletaryanın safında yer aldığınız zaman ancak bizimle birlikte olabiliyorsunuz. Bu ikilem arasında gidip gelecektir sürekli. Suçlamak anlamında söyleyiyorum. O sınıfsal karakterinden gelen seçkin tavrından dolayı zengin olmak isteyecektir. “Ben nasıl daha iyi para kazanabilirim, nasıl zengin olabilirim? Zengin olabilmem için, kimleri, nasıl ezmem gerekir?” diye bunların hesaplarını yapıyordur belki. Vardır

toplumda, katmanlarda bunlar vardır, olacaktır bunlar. Ama önemli olan, çevremize, arkadaşlarımıza olayları anlatabilmek, bıkıp usanmadan anlatabilmek. Sonuç olarak, biz mühendisiz; bilime inanan ve rakamları seven insanlarız.

Birçok odamız ve Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, birçok alanımızla ilgili olarak birçok etkinlikler düzenliyor, birçok araştırmalar yapıyor. Bir örnek vermek istiyorum. 1997 yılında, KOBİ'lerin, "Anadolu kaplanları" diye çok şahlandığı bir dönemde, "Bu Anadolu aslanları, Anadolu kaplanları nedir? Bunların altyapıları nedir, sermaye yapıları nedir, mühendis çalıştırma yetenekleri nedir, sendikalaşma düzeyleri nedir?" diye bir araştırma yapalım dedik. Nerede yaptık; Çorum, Maraş, Antep, Denizli ve Trakya bölgesinde. Anadolu aslanı, Anadolu diye tanımlanan o KOBİ'lerin aslında bir aslan ya da kaplan olmadığını, kediden de daha beter olduklarını, çok yakın bir zamanda da yok olacaklarını ortaya koyuyordu veriler. Bunun üzerine, 97 yılında yapılan Sanayi Kongresinde, Cumhurbaşkanı çıkıp geldi. "Böyle böyle bir araştırma yaptık, sonuçları da budur" dedik. "Çocuklar; KOBİ'leri bu kadar küçümsemeyin. Bu kadar da olmaz, bu kadar da yerin dibine batırılmaz! Bu KOBİ'ler çok önemli. Anadolu kaplanları şaha kalkacak" dediler. "Şaha kalkmaz, 6 ay sonra bunların hepsi yok olur" dedik. 6 ay sonra, Anadolu aslanı ya da Anadolu kaplanı diye bir şey kalmadı.

Biz ne yaptık? Bu Anadolu aslanlarının ya da kaplanlarının aslında aslan ya da kaplan olmadığını, yani KOBİ'lerin aslında KOBİ niteliği taşımadığını, bunların yakında yok olacaklarını, çok suni bir şişirme olduğunu bilimsel verilerle ortaya koyduk ve bunun üzerinden politika yaptık, siyaset yaptık. Tabii ki siyaset yapacağız. Hayatın kendisini siyasettir. Hava gibi, su gibi, ekmek gibi. Bunlara nasıl ihtiyaç duyuyorsanız, siyasete de ihtiyaç duyacaksınız, politikaya ihtiyaç duyacaksınız.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET BESLEME- Arkadaşlar; öncelikle, bana soru sormadığınız için teşekkür ederim. Çünkü çok kazık sorular sordunuz, gerçekten kazık sorulardı. Ama herhalde şöyle bitirmek gerekiyor, ki belki sizler de bunun farkındasınız: "Demokratik kitle örgütünde bulunuyoruz. Toplumsal sorumluluklarımız var. Bilimin teknolojiye dönüşmesinin uğraşını veriyoruz" diyoruz. Ama bilim ya da teknoloji ya da teknik bilimler hiçbir koşulda sosyal bilimlerden ayrı falan değil. Bizim her bilimsel bulgumuz ister istemez zaten toplumun yaşamında ya da toplumsal hayatta

siyaseten, sosyal anlamda, ekonomik anlamda bir yer bulur ve kendince bir sistem geliştirebilir. Kimin elinde olduğu önemli aslında. Bir mühendisin, bir mimarın ya da bütün meslek üyelerinin, “Kim için üretiyorum?” sorusunu sorması gerekiyor. Sıkıntı burada.

Ama şunu bilmek zorundayız sanırım: Evet, kral çıplak. Bizim ülkemizde kralımız çıplak, olabildiğince de kötü gidiyoruz. Mevcut durumu, yenilemek istediğimiz, değiştirmek istediğimiz şeyleri de birdenbire dönüştüremiyoruz. Eğer bizim o bilim ve teknolojiyen gelen bilgi birikimimiz, pratik aklımız doğrudan toplumsal hayatta yer bulamıyorsa, sanırım orada bazı sorunlarımız var bizim. Ama zaten tam da bu noktada felsefeciler ve sosyologlar bu tanımlamalarda bize de çözüm önerileri gösterebiliyorlar çok rahatlıkla.

Demokratik kitle örgütüyüz; toplumun vicdanı olmak zorundayız, öyle kalmak zorundayız. Enerji Bakanlığından veya benzeri kurum ve iktidarlardan bağımsız ve uzak kalmayı hep tercih etmek zorundayız. Bu, siyaseten sol bir iktidar da olsaydı, bence, tüm demokratik kitle örgütleri gibi, TMMOB'nin de yine bağımsızlığını ilan etmesi gerekiyor. Böyle olmak durumundayız ve her koşulda da bu anlamıyla muhalefet yaparsınız. Çünkü bilim sonsuzluğu getirir. Bilim adamlarının ortaya koyduğu bu bilgi de mühendislere yansır zaten ya da kitle örgütlerine yansır. Ama çözüm ne? İşte o sosyologların ya da bizim oda başkanlarının söylediklerinden şunu görebiliyoruz: Kurtuluş, bir sistem sorunudur. Kurtuluş, bir iktidar sorunudur. Ama demokratik kitle örgütleri de iktidar mücadelesinde, siyasi partiler gibi hareket edip iktidarı hedefleyemezler. Hedefledikleri anda zaten o özgünlüklerini, o özerkliklerini ve belki o bilimsel akıllarını kaybederler. Nihayetinde, buralar, yani demokratik kitle örgütleri -sendikalar için de böyledir, benzerleri için de böyledir- heterojen yapılardır. Allah biliyor ya, ben, kendim gibi kimya mühendislerinin hepsini toplasaydım bambaşka bir örgüt olurdu Kimya Mühendisleri Odası. Ama zorunlu üyeliğin olduğu bir yerde ister istemez heterojen bir yapı oluşmak durumunda. Yani burada bir denge yok. Heterojen olduğumuz için, örneğin kimya mühendislerinin yüzde 90'ı özelleştirmeye evet diyebiliyor. Ha, bir şey var; akıl tutulması. Özellikle 1980'den sonra -Serdar Ağabey çok güzel söyledi bunu aslında- bir şey yaşandı bizde; toplumsal hareketin üzerinden adeta bir silindir geçti ve biz orada herhalde şunu kaybettik; aykırı olarak bunları söylemek zorundayız, aydın örgütlerinin bir sorumluluğu da budur aynı zamanda: Ülkemizde

bir kişiliksizleştirme, bütün mesleklerde ya da insanlarımızda bir kendine yabancılaşma var. Aslında oynanan politikanın özü bu; bunun farkına varabilmek gerekiyor. Bundan kolay kolay kurtulamayacağız. Ülke, gerçekten, o emperyalist dedikleri lanet olasılara bağlı zaten, hem de her alanda bağlı. Hatta bununla kalmıyor; o kişiliksizleşme, kendine yabancılaşma dediğimiz şey bu son süreçlerde, özellikle bu neoliberalizm dedikleri, her şeyi piyasanın kutsal emrine sunan süreçten sonra daha da artmış boyutlarda.

Bu anlamda ülkede oynanan bir başka oyun da şudur: Laik ve anti-laik çatışmasını yaratmaya çalıştıkları İlmimli İslam Projesi. Yine bir bakın, Ortadoğu'da Filistin sorununun geldiği yer de aslında onun bir başka yansıması: Büyük Ortadoğu Projesi ve bunlara tamamen itaat eden, biat eden bir toplumsal yapı ya da bu toplum adına karar veren bir hükümet. Yine farkında mıyız, bilmiyorum; ama bu arada hepimiz karşılıklı olarak birbirimize giderek provoke oluyoruz. Örneğin, laikler ve anti-laikler diye çatışmaya başlıyor. Akıl tutulması yaşıyoruz, bir yerde akıl tutulması yaşıyoruz. Yeniden bölündük. Bu akıl tutulmasından kurtuluş çok kolay olmayacak.

Son söz olarak şunu söyleyeyim: Evet, bir iktidar mücadelesi. Bunu kişisel olarak söylüyorum, örgüt temsilcisi olarak değil; iktidar mücadelesi sınıflar arasında olur arkadaşlar. Günümüzde iki temel sınıf vardır. Ben, onlardan birine proleterler demeyeceğim; çünkü bence artık mühendisler de emek cephesinin, işçilerin bir parçasıdır ve önümüzdeki süreç, işçileşmenin, işsizleşmenin daha ötesinde, değersizleşmeyi bize dayatacak diye düşünüyorum. İktidar mücadelesinin üç ana bileşeni vardır. Bir, sınıfsanız, karşı sınıfa karşı ekonomik mücadeleyi doğru yapacaksınız. Oradan beslendiğiniz ideolojik mücadeleyi doğru götüreceksiniz ve nihayetinde de politik mücadeleyle, siyasi mücadeleyle de bunu çözeceksiniz. Yasal bir örgütten bunu beklemek çok doğru olmaz.

Teşekkür ederim.

PANEL YÖNETİCİSİ- Çok teşekkür ederiz.

Evet, panelimiz burada bitmiştir. Katılan herkese çok teşekkür ederiz.

